

Matkailun opiskelijat aktiivisina toimijoina kehittyvällä Länsirannalla

Asta Kouri

Matkailun koulutusohjelma

<p>Tekijät Asta Kouri</p>	<p>Ryhmä 2006</p>
<p>Opinnäytetyön nimi Matkailun opiskelijat aktiivisina toimijoina kehittyvällä Länsirannalla</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 52 + 2</p>
<p>Ohjaajat Anu Sipilä, Sirpa Lassila</p>	
<p>Opinnäytetyö on osa laajempaa muutosprosessia Porvoon Länsirannalla. Alue on tunnettu Taidetehtaan kulttuuri- ja taidetoiminnasta. Tulevaisuudessa alue monipuolistuu ja kehittyä keskustamaiseksi alueeksi. Yhtenä toimijana alueelle siirtyä HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu Porvoon yksikkö syksyllä 2010 yhdessä Laurea ammattikorkeakoulun ja kehitysyritys Posintra Oy:n kanssa. Yksikkö muodostaa Porvoon Campuksen. HAAGA-HELIA Porvoon yksikön siirtyessä uusiin tiloihin, tulee voimaan myös Porvoon Campuksen uusi opetussuunnitelma, joka painottaa tutkivaa oppimista ja siihen liittyviä opetusmenetelmiä.</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun opiskelijoiden osallistumismahdollisuuksia kehittyvällä Länsirannalla. Työssä tutkitaan myös alueelle suunnitellut toiminnot, sekä mihin näistä toiminnoista opiskelijat voisivat osallistua. Työssä käy myös ilmi, mitä hyötyjä opiskelijat saavat osallistumisestaan sekä mitä haasteita osallistumiseen liittyy. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu Porvoon yksikkö. Aiheesta ei ole aikaisemmin tehty tutkimusta.</p> <p>Opinnäytetyön teoriaosuus käsittelee oppimiseen liittyviä teorioita sekä niihin liittyviä tiedon käsityksiä. Tarkemmassa tarkastelussa ovat behavioristisen, kognitiivisen ja konstruktivistisen oppimisen teorit. Toinen teoriakokonaisuus esittelee ammattikorkeakoulun tehtäviä, joista pääpaino on tutkimus – ja kehitystehtävällä. Teoriaosuus päättyä uuden Porvoon Campuksen opetussuunnitelman sekä uudenlaisen oppimisen menetelmien esittelyyn. Opinnäytetyön alussa on esitelty aiheeseen liittyvät toimijat eli Taidetehtas sekä HAAGA-HELIA Porvoon Campus uusine oppimisympäristöineen. Tutkimuksen empiirisessä osiossa menetelmänä käytettiin kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Tutkimusta varten haastateltiin viittä porvoolaista kehitystehtävässä toimivaa henkilöä. Haastattelut toteutettiin Porvoossa joulukuussa 2009 yksilö- ja ryhmähaastatteluina.</p> <p>Tutkimustuloksista käy ilmi, että haastattelemani tahot ovat valmiita ottamaan opiskelijoita osaksi alueen jokapäiväistä toimintaa. Opiskelijat nähdään tärkeinä ja uutta voimaa alueelle tuovana voimavarana. Tulokset painottavat opiskelijoiden vahvaa työelämälähtöisyyttä ja sen sisällyttämistä opiskelijoiden opiskeluun. Tuloksien perusteella opiskelijoiden hyödyt alueen toimijoiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä ovat uudet ja aidot työelämäkokemukset työtodistuksineen. Suurimpana haasteena nähdään uusi Porvoon Campuksen opetussuunnitelma. Opetussuunnitelman sisällöllä (esimerkiksi kurssitarjonta) ja käytännön toteutuksella (joustavuus) on ratkaiseva rooli opiskelijoiden osallistumisen mahdollistamisessa.</p>	
<p>Asiasanat Porvoon Campus, oppiminen, opetusmenetelmät, opetussuunnitelma, oppimiskäsitys, aluekehitys</p>	

Degree Programme in Tourism

<p>Authors Asta Kouri</p>	<p>Group 2006</p>
<p>The title of thesis Students of tourism as active participants in the developing area of Länsiranta.</p>	<p>Number of pages and appendices 52 + 2</p>
<p>Supervisors Anu Sipilä, Sirpa Lassila</p>	
<p>This study is involved in the expansion of Porvoo Länsiranta, an area currently known for art and culture center Taidetehdas. In the future the area will be the location of the new Porvoo Campus, hosting HAAGA-HELIA Porvoo Unit together with Laurea University of Applied Sciences and Posintra business development company. The focal point of HAAGA-HELIA Porvoo Unit will be a new curriculum emphasizing teaching methods based on reflective learning.</p> <p>The purpose of this thesis is to explore students' opportunities to take part in developing the Länsiranta area. The thesis attempts to clarify the general types of activities together with the types of activities students of HAAGA-HELIA could be involved in. The benefits gained by students participating in the activities are investigated and the challenges involved in students' participation are discussed. This thesis was commissioned by HAAGA-HELIA Porvoo Unit and the subject has not been investigated before.</p> <p>The theoretical framework is based on theories connected to learning and concepts of knowledge. Three different theories of learning are explored in the first part. This is followed by a discussion on the role of the universities of applied sciences in general; the main focus being on research and development. Finally, the new curriculum of Porvoo Campus and new learning methods are introduced. The conceptual framework presents Taidetehdas and Porvoo Campus with its new learning environments. The research method used in the empirical part was qualitative. Five persons were interviewed in December 2009 and the interviews were conducted individually or in a group. All the interviewees are working with developing tasks in the Porvoo area.</p> <p>The results of the study revealed that the interviewees were ready to include students in the quotidian life and activities of the Länsiranta area. The students are perceived as important, in other words, a new and creative resource. The result emphasizes students' strong connection to working life, consequently this connection should be part of everyday studies as well. The benefits that the students will gain from cooperation with different actors in the area include new and authentic work-related experiences with certificates and testimonials, as suggested by the results. The biggest challenge, according to interviewees, is the new curriculum of the Porvoo Campus. Accordingly, the contents of the curriculum (for example courses) and the practical implementation (flexibility) play a critical role when making student participation feasible</p>	
<p>Key words Porvoo Campus, learning, teaching methods, curriculum, the conception of learning, regional development</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Matka ideasta opinnäytetyöksi.....	2
1.2	Tutkimusongelmien esittely ja tutkimuksen tavoitteet.....	3
2	Toimijat	6
2.1	Taidetehtas ja Länsirannan alue	6
2.2	HAAGA-HELIA ja Porvoo Campus	6
2.2.1	Uudet oppimisympäristöt.....	7
3	Oppiminen.....	9
3.1	Tiedonkäsitteet.....	10
3.2	Behaviorismi ja kognitiivinen oppimiskäsitys	11
3.3	Konstruktivismi.....	13
3.4	Ammattikorkeakoulun tehtävät.....	14
3.4.1	Ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystehtävä.....	14
3.5	Porvoo Campuksen uusi opetussuunnitelma.....	15
3.5.1	Uudenlainen oppiminen	17
4	Tutkimus	21
4.1	Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä.....	21
4.2	Haastattelu aineiston hankinnan metodina.....	22
4.3	Tutkimuksen luotettavuus.....	27
5	Tulokset.....	29
6	Johtopäätökset.....	44
	Lähteet	48
	Litteet	53

1 Johdanto

Porvooseen valmistuu syksyllä 2010 uudenlainen ja monipuolinen Porvoo Campus. Suomessa Campuksien rakentaminen on osa laajempaa ammattikorkeakoulujen kehitystä mutta samalla se on saanut osakseen myös laajempaa huomiota ulkomaita myöten. Porvoo Campukselle pyritään yhdistämään oppiminen, työ, vapaa-aika ja arki uusilla ja ennakkoluulottomilla tavoilla niin, että keskus eläisi ympärivuorokauden, seitsemänä päivänä viikossa. Lisäksi Campus on osa Porvoon laajentuvaa Länsirantaa, joka uudistetaan monipuoliseksi ja eläväksi keskustamaisiksi alueeksi.

Porvoon kamppaillessa taloudellisessa taantumassa ovat nämä suuret rakennusprojektit herättäneet paljon keskustelua paikallismediassa sekä keskustelupalstoilla. Innostuin itsekin aiheesta ja mielenkiintoni heräsi lähteä tutkimaan, mitä uudet Länsirannan suunnitelmat voisivat tarkoittaa opiskelijoiden kannalta. Fokusoiduin tutkimaan miten eri kehitystehtävissä olevat toimijat näkevät opiskelijoiden mahdollisuudet osallistua alueen toimintaan. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun Porvoon yksikkö toimii opinnäytetyöni toimeksiantajana.

Tutkimukseni sisältö koostuu kuudesta kokonaisuudesta. Johdanto johdattelee lukijan opinnäytetyöni aiheeseen. Otsikot ”Matka ideasta opinnäytetyöksi” ja ”Tutkimusongelmien ja tutkimuksen tavoitteiden esittely” paneutuvat syvemmin siihen mitä opinnäytetyössäni tutkitaan ja miksi tutkitaan. Tässä kokonaisuudessa tulee esille myös opinnäytetyöhöni liittyvät rajaukset perusteluineen. Kappaleessa kaksi esittelyssä ovat aiheeni kannalta tärkeät toimijat eli Taide-tehdas ja HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu. HAAGA-HELIAan liittyvä kappale keskittyy aiheeni mukaisesti Porvoon yksikön toimintaan. Tämän jälkeen lukija tutustuu opinnäytetyöni näkökulmaan eli niihin teorioihin, jotka ovat tärkeitä valitsemani aiheen kannalta. Näitä ovat oppimiseen ja tietoon liittyvät teorit. Lähemmässä tarkastelussa ovat behaviorismiin, kognitiiviseen ja konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen liittyvät pääkohdat. Teoriaosuuteni jatkuu ammattikorkeakoulun tehtävien ja opetussuunnitelmatyön esittelyllä. Tutkimuksessani olen pyrkinyt painottamaan aluekehitystä ja tästä syystä olen paneutunut tarkemmin ammattikorkeakoulun tutkimus – ja kehitystehtävään. Oman kappaleensa on saanut myös uudenlainen oppiminen. Kappale esittelee, mitä uudenlainen oppiminen on ja minkälaisin menetelmin sitä pyritään edesauttamaan. Kappale neljä tarkastelee tutkimuksen empiriseen vaiheeseen liittyviä seikkoja kuten tutkimusmenetelmää (miten on tutkittu) ja miten aineisto on tähän tutkimukseen hankittu. Tässä kokonaisuudessa pohdin myös tutkimukseni luotettavuutta. Opinnäytetyöni lopuksi ovat tutkimustulokset ja niistä vetämäni johtopäätökset.

1.1 Matka ideasta opinnäytetyöksi

Tutkimukseni on muotoutunut monien eri vaiheiden ja muutoksien kautta. Aloitin aiheen suunnittelun huhtikuussa 2009. Mielessäni oli kolme perusasiaa, joiden kautta lähdin aihetta miettimään: aiheen ajankohtaisuus, mielenkiintoisuus ja merkityksellisyys toimeksiantajalle. Tätä kautta alkoi pikku hiljaa muodostua ajatus opinnäytetyöstä, joka liittyisi suunnitteilla olevaan Campukseen. Lisäksi tuona keväänä 2009 kirjoiteltiin paljon niin paikallislehdissä kuin myös keskustelupalstoilla Taidetehtäseen ja Länsirantaan liittyvistä muutosaikeista. Campus-rakennus tulee olemaan valmistuttuaan hyvin olennainen osa Länsirantaa ja sen toimintaa. Tärkeäksi jo heti alusta alkaen koin myös sen, että haluan jollakin tavalla edistää tai tuoda esille opiskelijoiden näkökulmaa opinnäytetyössäni. Näistä lähtökohdista lähdimme miettimään ja suunnittelemaan Symbion opettajien Sirpa Lassilan ja Anu Sipilän kanssa opinnäytetyökokonaisuuksiani. Kävimme Lassilan kanssa myös tapaamassa toimijaa, jonka kautta ajattelimme saavamme tärkeitä ideoita ja ajatuksia opinnäytetyötäni ajatellen. Tapaaminen olikin hyvin positiivinen ja ideointivaiheessa ollut opinnäytetyöaiheeni löysi suuntansa.

Mielessäni olivat siis: Campus, Länsiranta ja Taidetehtäset, opiskelijat sekä osallistuminen ja yhteistyö. Näiden mielenkiintojeni kohteiden yhdistämisen mahdollisti uusi opetussuunnitelma, jonka suunnittelutyö oli meneillään Campukselle samaan aikaan keväällä 2009. Osaksi opetussuunnitelman kehitystyötä pääsin osallistumalla opetussuunnitelmatyöryhmien kokouksiin, joista olin todella innostunut. Lisäksi luin vuonna 2008 HAAGA-HELIAssa tehdyn Nelli Fageruddin opinnäytetyön, jossa on monipuolisesti ja laajasti kartoitettu mm. opiskelijoiden ajatuksia oppimisesta, oppimisen edistämisestä ja motivaatiosta. Toivoin myös, että pystyisin olemaan mukana mahdollisimman paljon opetussuunnitelmatyöryhmien toiminnassa. Kaikkien näiden seikkojen ja tapahtumien kautta alkoi aiheeni fokuusoitua opiskelijoiden toimintamahdollisuuksien kartoittamiseen.

Varsinaisen kirjoitustyön aloitin toukokuussa 2009, jolloin lähdin liikkeelle teorian kirjoittamisesta. Tutkimukseni teoriaosuuksien valinta oli ehdottomasti vaikeinta koko opinnäytetyössäni. Tuntui, että teorian muodostuminen oli oma prosessinsa, joka tuntui jatkuvan koko opinnäytetyöni ajan. Marras-joulukuussa jatkoin kirjoitusvaihetta ja samalla tein myös haastatteluihin liittyviä valmisteluita. Haastattelurungon muodostaminen oli mielestäni myös yksi haastavimmista tehtävistä opinnäytetyömatkallani. Valitsemani aihe oli haasteellinen siinä mielessä, että toimijoiden suunnitelmat olivat tutkimukseni tekovaiheessa hyvin keskeneräisiä ja tästä syystä kaikkia aiheeseen liittyviä seikkoja ei välttämättä haluttu tuoda esille keskusteluissa. Tutkimukseni haastatteluihin liittyvissä asiakokonaisuuksissa suurena apuna on ollut opettaja Tarja Kan-

tola, joka antoi vinkkejä koko matkan ajan ja kertoi mm. tulevaisuuden muistelu – menetelmästä ja sen käyttömahdollisuuksista. Kyseinen menetelmä mahdollisti mielestäni todella loistavasti aineistonkeruun tilanteessani, jossa oli paljon epävarmuutta ja epätietoisuuttakin. Haastattelukysymyksien muodostamisen jälkeen seuraavana haasteenani oli saada sovitettua oman työni ja haastateltavien kiireet niin, että saisin tutkimusaineiston kerättyä ennen vuoden vaihtta. Olin selvästi myöhässä suunnitellusta aikataulusta ja huomasin liian myöhään, että loppuvuosi on useille todella kiireistä aikaa. Kiireestä huolimatta sain tehtyä haastattelut joulukuun ensimmäisellä viikolla ja pääsin heti kiinni litterointityöhön.

Talvi ja kevät 2010 menivät aineistoni analysoinnissa sekä viimeistelyjen tekemisessä. Keräämäni mielenkiintoinen aineisto ja pikku hiljaa lisääntyvä valonmäärä pimeän talven jälkeen, antoivat lisäpuhtia opinnäytetyön tekoon. Vakituksen työn saatuaani kesän 2009 jälkeen en ikävä kyllä pystynyt osallistumaan opetussuunnitelmatyöryhmien työskentelyyn niin paljoa kuin olisin halunnut. Lisäksi päivätyöni vaikutti myös opinnäytetyöni laajuuteen. Minulla oli ajatuksena järjestää mm. yhteinen ”ideariih”, johon kutsuisin haastattelemani toimijat ja opetussuunnitelmatyöryhmäläiset. Tästä tapaamisesta saatava aineisto olisi tullut osaksi tutkimusaineistoani. Ikävä kyllä käytössäni ollut aika ei tähän riittänyt.

Kokonaisuudessaan matka on ollut pitkä mutta mielestäni ydin on pysynyt koko matkan samana, vaikka polut sen ympärillä ovat vieneet minua useisiin suuntiin ja välillä jopa eksyksiinkin. Olen oppinut todella paljon niin itsestäni kuin myös tutkimuksen tekemisestä kuluneen vuoden aikana. Paljon on tullut onnistumisen tunteita mutta luonnollisesti myös epäonnistumisia on matkalla tarvittu, jotta asiat ovat löytäneet paikkansa. Opinnäytetyöprosessissani olen saanut valtavasti apua useilta tahoilta ja mm. ohjaajiltani joiden tuki on ollut korvaamatonta, suuret kiitokset siitä.

”Todellinen löytöretki ei ole uusien maisemien etsimistä, vaan uusien silmien saamista”.

-Marcel Proust-

1.2 Tutkimusongelmien esittely ja tutkimuksen tavoitteet

Tutkimusongelmani olen jakanut omiin kokonaisuuksiinsa, jotka on esitelty kuviossa seuraavalla sivulla. Keskellä on pääongelmani eli mitkä ovat opiskelijoiden mahdollisuudet osallistua Porvoo Campuksen ja Taidetehtaan alueen toimintaan. Tähän pyrin kattavasti vastaamaan neljän ympärillä olevan alaongelman kautta. Tutkimusongelmani esitän kysymysmuotoisina, mikä on tutkimusongelmien esityksessä hyvin tavallista. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008,

124.) Ensimmäisenä kartoitan yleisesti, mitä toimintoja alueelle ollaan suunnittelemassa. Mielestäni tämä kysymys luo pohjan tutkimusongelmalleni mutta samalla toimii perustana myös muille kysymyskokonaisuuksille. Kysymyksellä B eli mihin toimintoihin opiskelijat voisivat osallistua, pyrin kartoittamaan sitä, mitä opiskelijat alueella voisivat tehdä ja mihin toimintoihin he voisivat tuoda oman panoksensa. Kolmantena kohtana on kohta C, joka fokuoittuu tuomaan esille hyötynäkökulman; olisiko opiskelijoille hyötyä osallistumisesta ja jos olisi, niin mitä nämä hyödyt voisivat olla. Lopuksi kartoitan aiheeseen liittyvät haasteet, onko niitä ja jos on, niin mitä ne ovat.

Kuvio.1 Tutkimusongelma ja ala-ongelmat

Vastaamalla edellä mainittuihin tutkimusongelmaan ja -kysymyksiin tutkimukseni kartoittaa myös:

- Miten toimijat näkevät opiskelijat? Mitä rooleja opiskelijoihin liitetään?
- Minkälainen ilmapääri vallitsee toimijoiden kesellä ajatellen opiskelijoita osana Taidetehtaan ja Porvoo Campus alueen toimintaa?
- Mitä Porvoo Campuksen uusi opetussuunnitelma voi opiskelijoille mahdollistaa?

Tutkimukseni kautta toivon herättäväni keskustelua eri toimijoiden välillä sekä sitä kautta toivon, että työni toisi uusia ajatuksia ja ideoita Länsirannan kehittämiseen niin, että opiskelijat voisivat olla osana alueen toimintaa. Tutkimustyöni on osa HAAGA-HELIA Porvoon yksikön muutosprosessia, jonka tuloksena muovautuu uusi Porvoo Campus.

Opinnäytetyöstäni saatuja tietoja voidaan käyttää Campuksen toiminnan kehittämässä ja opetussuunnitelman toteutustyössä. Tuloksia voidaan käyttää myös suunnitellessa yhteistyötä Län-sirannan alueella toimivien toimijoiden kesken.

Rajaukset

Ymmärsin jo alusta pitäen, että aiheeni on valtavan laaja ja rajauksia on tehtävä koko ajan hyvinkin tiukasti. Olen pitänyt tutkimusongelmaani ja tutkimuskysymyksiäni lähtökohtana jokaiselle rajaukselle. Olen yrittänyt pohtia, mikä on työni kannalta olennaisinta. Toimijoiden osalta Taidetehtas sekä HAAGA-HELIA Porvoo Campus ovat tärkeimmät toimijat kokonaisuuden ymmärtämisen kannalta. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu on laajalle levinnyt ja useiden eri yksiköiden muodostama kokonaisuus. Aiheeni mukailen keskityn työssäni vain Porvoon yksikön toimintaan. Tutkimusongelmani perehtyy opiskelijoiden osallistumismahdollisuuksiin ja tästä syystä olen kartoittanut eri tahojen mielipiteitä ja ajatuksia. Nelli Fagerudd on puolestaan opinnäytetyössään ”Kohti yhteisöllistä Porvoo Campusta -Näkemyksiä oppimisesta ja oppimisen edistämisestä”, tutkinut opiskelijoiden näkemyksiä. Teorian osalta olen pyrkinyt esittämään yleiskatsauksen kolmesta eri oppimisteoriasta, koska niiden sisältämät käsitykset vaikuttavat tutkimukseni kannalta tärkeisiin kokonaisuuksiin eli uusiin oppimismenetelmiin sekä opetussuunnitelmatyöhön. Oppimisen teoriaan olen lisäksi sisällyttänyt käsitteen tiedosta ja miten eritavoin se käsitetään. Aiheeseen liittyy useita muitakin käsitteitä kuten esimerkiksi maailmankuva ja ihmiskäsitys. Nämä olen rajannut työni ulkopuolelle.

2 Toimijat

Tutkimukseni oleellisina toimijoina ovat kehittyvällä Länsirannalla sijaitsevat Taidetehtas sekä Campus jotka molemmat ovat suunnittelu- ja/tai rakennusvaiheessa tutkimustani tehdessäni. Tekstini koostuu siis niistä tiedoista, jotka olen saanut vuoden 2009 keväästä vuoden 2010 kevääseen. Huomioitava on, varsinkin Taidetehtaan kohdalla, että tilanne on muutosarka ja tilanne voi muuttua lyhyenkin aikavälin sisällä. Esimerkiksi loppuvuonna 2009 Taidetehtaan alueen rakennustöiden aloittaminen on lykkääntynyt sopimusten laillisuuteen liittyvien valitusten vuoksi. (Hämäläinen 2009.)

2.1 Taidetehtas ja Länsirannan alue

Taidetehtas ja sitä ympäröivä Länsirannan alue ovat olleet jo 1800 – luvulta asti vanhaa teollisuuspaja ja – tehdas aluetta. Alueella valmistettiin muun muassa traktoreita ja höyrypannuja. Vuonna 1986 tehdasrakennus siirtyi Porvoon kaupungin haltuun ja siitä asti sitä on hyödynnetty kulttuuritoiminnassa. Samaisena vuonna Taidetehtaalla järjestettiin ensimmäinen Avantin Suvisoitto -musiikkijuhla, josta lähtien rakennus on toiminut kulttuurin ja taiteen edistämiseksi. (Porvoon taidetehtas.) Rakennuksen ja sen ympäristön huonokuntoisuudesta johtuen Porvoon kaupunki pyysi kesäkuuhun 2007 mennessä tarjouksia rakennuksen sekä sitä ympäröivän alueen kunnostamiseksi. Kriteerinä olivat, että alueesta muodostuisi kaupunkikuvalliset vaatimukset täyttävä kulttuuri- liiketoiminta- ja asuinalue. (Kaupunginhallitus 2009, 7.)

Alueesta on suunnitteilla keskustamaisen monipuolinen. Ideana on, että alue toimisi tiiviissä yhteistyössä länsipuolelle rakentuvan Porvoon Campuksen kanssa. Taidetehtaan rakennuksesta tulee kunnostustöiden jälkeen kulttuurin monitoimitalo, johon sisältyy useita huvi- ja viihdepalveluja. Tämä niin sanottu Media Center tulee sisältämään niin monikäyttöisiä elokuvasaleja kuin toimistotilojakin. Lisäksi rakennukseen kaavaillaan Porvoon matkailutoimiston tiloja. Taidetehtaan eteläpuolelle rakentuu kauppakuja, joka muodostuu liiketiloista ja asumisesta. Lisäksi alueelle on suunnitteilla hotelli. (Kaupunginhallitus 2009, 10, 11, 15.)

2.2 HAAGA-HELIA ja Porvoon Campus

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa opiskelee noin 10 000 opiskelijaa mikä tekee siitä yhden Suomen suurimmista ammattikorkeakouluista. Koulutusohjelmia on kolmella kielellä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi ja koulutustarjonta on laajaa. Valmistua voi tradenomiksi, restonomiksi, liikunnanohjaajaksi tai medianomiksi. Ammattikorkeakoulututkintojen laajuus

on 210 opintopistettä, jonka opiskelija saavuttaa 3,5 – 4,5 vuodessa. HAAGA-HELIA jakautuu seitsemään eri toimipisteeseen. Tutkimukseni kannalta tärkein on Porvoon yksikkö, jonka tilannetta tulen esittelemään tarkemmin seuraavassa kappaleessa. (HAAGA-HELIA 2009.)

Porvoon yksikkö muodostuu useista eri toimipisteistä, joiden vuokrasopimukset päättyvät kesällä 2010. Tästä johtuen alkoivat suunnitelmat yhteisten tilojen löytämiseksi keväällä 2005. Vaihtoehtojen kartoittamisen jälkeen päädyttiin uudisrakennuksen kannalle. Suunnittelua tehtiin yhteistyössä Porvoon kaupungin kanssa. (Enroth-Niemi 2008, 21.) Tämän työn seurauksena uuden Campusalueen avajaiset pidetään 10.10.2010. (Porvoo Campus 2010a.) Varsinainen toiminta käynnistyy vuoden 2011 alusta, jolloin rakennukseen siirtyy noin 1000 HAAGA-HELIAn ja noin 250 Laurean ammattikorkeakoulun opiskelijaa, sekä noin 100 henkilöstön edustajaa. (Mykkänen 2009; Vilpponen 2008.)

Nyt syksyllä 2009 ja keväällä 2010 rakenteilla oleva Campus tulee olemaan muutakin kuin vain koulurakennus. Campuksen halutaan olevan laaja ja monipuolinen keskus, joka ei anna ainoastaan virikkeitä työhön ja oppimiseen vaan sisältää myös harrastamisen ja vapaa-ajan sekä arjen ja asumisen. Campuksen toimintaideana ovat ajatus kokonaisvaltaisesta Living Labista, jossa käytännönläheinen projektityöskentely yhdistää alueen yritykset tutkimuksen, innovaatioiden ja kehityksen kautta palveluiden ja tuotteiden käyttäjiin. Yksi Campuksen tehtävistä onkin luoda pysyvät yhteistyösuhteet niin kehittämis- kuin myös tutkimus- ja innovaatiotoimintaan Porvoon kaupungin ja yritysten välille. (Porvoo Campus 2010b.) Campuksen tavoitteena on luoda ympäristö, jossa oppiminen ja työelämä kohtaavat päivittäisessä toiminnassa. Tämän tavoitteen kautta korostuvat alueellinen kehittäminen, tutkiva ja kehittävä oppiminen sekä yhteistyö yritysten kanssa. (Enroth-Niemi 2008, 21.)

2.2.1 Uudet oppimisympäristöt

Oppimisympäristöä käsitteenä on käytetty jo 1970-luvulta asti, psykologialähtöisen skinneriläisyyden yhteydessä. Skinneriläisyys oli behavioristinen suuntaus, jossa uskottiin ehdollistamisoppiin. (Hellström 2008, 281.) Muutoksia on jo tapahtunut ja tapahtuu edelleen ammattikorkeakouluopiskelijan oppimistavoissa, menetelmissä ja opiskeluympäristöissä. Tätä muutosta ollaan myös aktiivisesti monimuotoistamassa ja se näkyy uusina opiskelumahdollisuuksina, muun muassa erilaisten työelämäprojektien ja verkko-opiskelun lisääntymisenä. (Koli 2003, 153.) Tässä kappaleessa tuon esille Campukseen suunnitteilla olevaa uutta oppimisympäristöä ja mitä uusi oppiminen käytännössä siellä tarkoittaa. Käyn läpi useita oppimisympäristöön

liittyviä näkökulmia, jotka vaikuttavat oppimiseen. Näitä näkökulmia ovat: fyysinen, sosiaalinen, kognitiivinen ja pedagoginen näkökulma. (Hellström 2008, 281.)

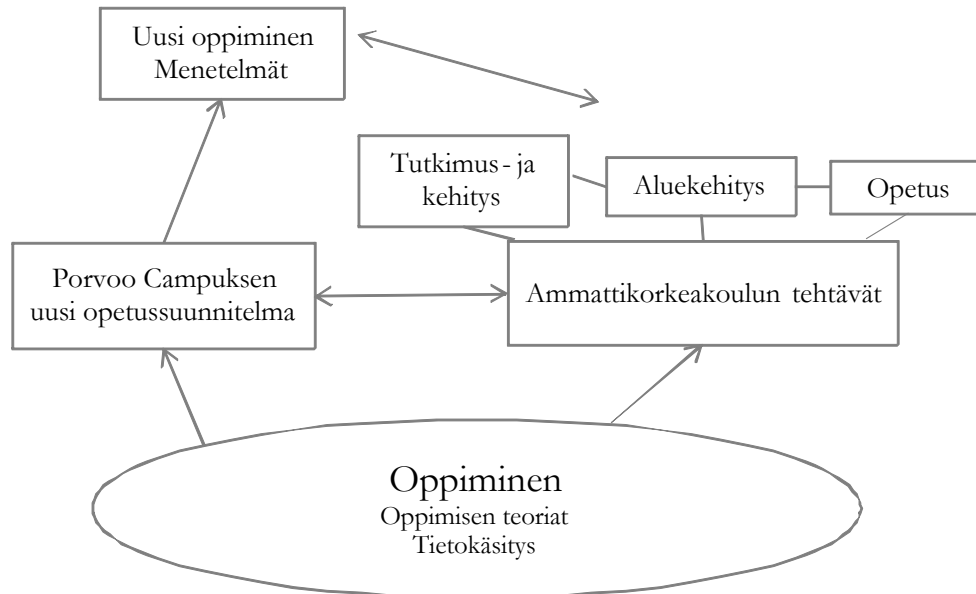
Fyysinen oppimisympäristö Porvoo Campuksella

Kuten edellä on mainittu, on olemassa useita eri näkökulmia, jotka liittyvät oppimisympäristöön. Fyysisillä tekijöillä tarkoitetaan kaikkea ympäristöön liittyvää, esimerkiksi luontoa, rakennuksia, tiloja, välineitä. Tähän sisältyy myös viestintä- ja tietotekniikka. (Hellström 2008, 281.) HAAGA-HELIA Porvoo Campus pyrkii ottamaan käyttöön uusia oppimiskäytäntöjä. Teknologian käyttö tukee vuorovaikutteisesti oppimista, ei vain koulutuksessa ja työssä, vaan myös vapaa-ajalla, jolloin teknologiasta tulee osa ympäristöä. Oppimisesta tulee ajasta ja paikasta riippumatonta, mikä otetaan Campuksella huomioon muun muassa rakentamisessa. Uudenlaisissa oppimisissa korostuvat vuorovaikutteisuus, toiminnallisuus ja materiaalit. Enroth-Niemen (2008, 23.) mukaan oppimistiloissa tämä huomioidaan tilojen joustavuudella ja elävyydellä. Tämä puolestaan mahdollistaa monenlaisen toiminnan, muun muassa työpajat, hankeympäristöt ja laboratoriot. Nämä muutokset lähtevät Campuksen sosiaalisesta näkökulmasta, johon sisältyvät kaikki yhteisöllisyyteen liittyvät tekijät kuten koulun kulttuuri ja arvot, joita se edustaa. (Hellström 2008, 281.) Enroth-Niemi (2008, 23) lisää, että Campusrakennuksessa pyritään purkamaan hierarkioita ja painottamaan yhteistyötä, kumppanuutta, sekä opiskelija-opettaja-asiakas – näkökulmaa. Vuorovaikutus, ilmapiiri ja muut tunnekokemukset liittyvät emotionaaliseen oppimisympäristöön. (Hellström 2008, 281.)

Kolmas oppimisympäristöön vaikuttava näkökulma on kognitiivinen. Kognitiiviseen oppimisympäristöön liittyy oppijoiden sisäinen oppimisympäristö kuten vaikkapa tehtävien haasteellisuus. (Hellström 2008, 281.) Tähän olennaisesti liittyvät myös asenteet, uskomukset, pelot ja muut emootiot, joihin ainoastaan yksilö itse voi vaikuttaa. Tällä hetkellä sisäinen oppimisympäristö nähdään hyvin tärkeänä. Ammattikorkeakouluopiskelijoille tärkeäksi kehittymisen haasteeksi onkin noussut itseohjautuvuus. Itseohjautuvuus tarkoittaa, että opiskelijalla on itsenäinen, aktiivinen ote tekemiseensä ja itsensä kehittämiseen. (Koli 2003, 159, 154.) Pedagoginen näkökulma puolestaan tuo esille opetusryhmän työskentelyn opiskeluryhmänä ja siihen liittyvät käytänteet. (Hellström 2008, 281.)

3 Oppiminen

Tutkimukseni teoriaosuuteen sisältyy useita eri kokonaisuuksia, jotka linkittyvät toisiinsa. Näitä yhteyksiä olen yrittänyt selventää alla olevassa kuviossa.

Kuvio 2. Tutkimuksen teorian osa-alueet ja linkitykset toisiinsa.

Teoriani lähtökohtana on oppiminen ja siihen liittyvät teoriat sekä tietokäsitys. Tämä osuus toimii pohjana muille kokonaisuuksille. Ammattikorkeakouluilta edellytetään pohdintaa siitä, minkälaista tietoa tarvitaan perustehtävien toteuttamiseksi. Yhtenä osa-alueena, riippuen ammattikorkeakoulusta, pohditaan mihin tiedonkäsitykseen ammattikorkeakoulun toiminta perustuu ja sitä kautta, mitkä ovat näkemykset oppimisesta. (Rissanen 2008, 11–12.) Uuden Porvoo Campusin opetussuunnittelutyössä on myös pohdittu tiedonkäsityksiä ja oppimisen teorioita. Uusi opetussuunnitelma tuo esille ja painottaa niitä asioita, jotka nähdään tärkeänä tuleville matkailun opiskelijoille. Uusi opetussuunnitelma antaa tätä kautta perusteet myös tutkimukselleni, koska tavoitteenani on tuoda esille opiskelijoiden osallistumis- ja toimintamahdollisuudet Taidetehtaan matkailutoimintoja ajatellen. Tärkeää on, että nämä mahdollisuudet linkittyvät opiskelijoiden opetussuunnitelmaan. Uudenlaisen oppimisen ja menetelmien kautta opiskelijat pääsevät osaksi aluekehitystä sekä ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyötä muun muassa erilaisten projektien, opinnäytetöiden, sekä työelämän hankkeiden kautta. Rakenteilla olevat Taidetehtas ja Campus luovat ja tukevat omalta osaltaan alueellista kehitystä; molemmat mainitaan useissa alueen strategioissa, muun muassa kaupunkistrategiassa.

Työhöni olen tietoisesti valinnut psykologian piirissä käytetyn oppimisen käsitteen. Tämä siitä syystä, että olen kiinnostunut oppimisesta enemmänkin ilmiönä kuin esimerkiksi didaktiikassa

(joka tarkoittaa opetusta tarkastelevaa tiedettä ja/tai siihen liittyvää käytännöllistä oppia, riippuen määrittelijästä) käytettävästä oppimisen käsitteestä, joka pyrki vastaamaan enemmän konkreettisesti kysymykseen muun muassa siitä millaista on hyvä opetus. Psykologiassa oppiminen pääasiassa kuvaa oppimisen lopputulosta ja siihen johtanutta toimintaa. (Hellström 2008, 30, 272.) Tutkimukseni kannalta on tärkeää ymmärtää, mitä oppiminen on, miten se on käsitetty ja miten se nykyään käsitetään. Tämän kokonaisuuden ymmärtämiseen liittyvät olennaisesti myös eri tietoteoriat pääajatuksineen. Tiedonkäsityksellä ja oppimisen teorioilla on tärkeä asema opetussuunnitelmatyössä; vallalla olevat käsitykset toimivat perustuskivenä sekä opetussuunnitelman rakentamiselle, että mietittäessä oppimisen edistämisen menetelmiä. (OPS Läroplan 2010 – materiaali) Työni rajallisuuden vuoksi olen jättänyt teoriaosuudestani pois oppimisteorioihin vahvasti liittyvät muut käsitteet kuten muistin, maailmankuvan, motivaation ja ihmiskäsityksen.

Tässä haluan erottaa selvyuden vuoksi kaksi käsitettä oppimiskäsitys ja oppimisen näkemys toisistaan. Oppimisen näkemyksillä tarkoitan niitä tieteellisiä yleisteorioita, jotka selittävät oppimista. Oppimiskäsityksellä puolestaan tarkoitan niin teoriaa kuin myös pedagogista näkemystä siitä, mitä oppiminen on. (Kotila 2003, 13; Tynjälä 2002, 28.) Työssäni tulen selvyuden vuoksi käyttämään käsitettä oppimiskäsitys.

3.1 Tiedonkäsitykset

Tiedonkäsityksiä on useita. Yksi yleisesti vallalla oleva ja ihmisten arki ajatteluun vaikuttanut käsitys tiedosta on objektivistinen tietokäsitys. Käsitys sisältää ajatuksen, että maailmasta ja siihen sisältyvistä ilmiöistä on mahdollista saada objektiivista tietoa eli tieto on totta silloin kun se on heijastus todellisuudesta. Tähän liittyy vahvasti kokemuksen ja havaintojen kautta saatava tieto. Tiedonkäsitys korostaa todellisuuden erillisyyttä havainnoijasta sekä sitä, että tiedon ainoina lähteinä ovat kokemus ja havainnot. Tätä kutsutaan empiristiseksi ajatteluksi. (Tynjälä 2002, 24.)

Vastakohtana edelliselle tiedonkäsitykselle on rationalismi, jonka mukaan ihmisen tiedon ensisijainen lähde on ajattelu ja järki. Rationalismin mukaan kaikki tieto syntyy ajattelun pohjalta, jolloin voimme tuottaa myös sellaista tietoa, joka ei liity aistihavaintoihin. Objektivismiin ja realismiin välisiä ristiriitoja on pyritty yhdistämään muun muassa valistusajan filosofin Immanuel Kantin toimesta. Hänen mukaansa ihmisen järki organisoii maailmastaan vastaanottamia aistimuksia, jolloin havainnot jäsentyvät tiedoksi. Hänen mukaansa ihmisillä on jo sisäänrakennettuina alkeiskäsitteitä ja ymmärryksen peruskategorioita, joiden kautta havainnot järjes-

tyvät ja saavat merkityksensä. Kant siis pyrki yhdistämään tiedon muodostumisen aistihavaintojen, sekä oman järkeilyimme avulla. (Tynjälä 2002, 24.)

Kolmantena tietoteoreettisena näkemyksenä nähdään pragmaattinen tiedonkäsitys. Tämän käsityksen perusajatuksena on todellisuuden jatkuva toiminnallinen prosessi ja todellisuuden muuttuvuus. Tiedonmuodostumisessa keskeistä ovat oma toiminta ja aktiivisuus, jolloin totuutena pidetään tietoa, joka osoittautuu käytännössä toimivaksi. Pragmaattisessa tiedonkäsityksessä ihminen nähdään tarkoitushakuisena olentona. Tämä tiedonkäsitys nähdään nykyään tiedonfilosofiassa yhtenä keskeisenä käsityksenä konstruktivistisen tiedonmuodostuksen ohella. (Tynjälä 2002, 25.)

Konstruktivistinen tietoteoria

Kuten edellä on mainittu, pragmaattisen käsityksen ohella nykyään hyvin keskeisellä sijalla tiedonmuodostuksesta puhuttaessa on konstruktivistinen tiedonkäsitys. Tässä teoriassa korostetaan, että ihmismieli tulkitsee havaintoja mielen sisäisiin rakenteisiin pohjautuen, jolloin konstruktivistinen tiedonmuodostus hylkää ajatuksen mahdollisuudesta saavuttaa todellisuutta suoraan aistinhavaintojen pohjalta. Suuntaus ei siis hyväksy objektivistista eikä empirististä tietoteoria käsitystä. (Tynjälä 2002, 37.) Katsotaan myös, että nämä sisäiset rakenteet perustuvat alati kehittyviin käsitteisiin ja käsitejärjestelmiin. Lisäksi sisäiset rakenteet vaihtelevat kielen ja kulttuurien kesken. Tämä tarkoittaa, että eri kulttuureissa elävillä ihmisillä on erilaiset kuvat maailmasta. Konstruktivistien mukaan tietomme maailmasta ei siis koskaan voi olla absoluuttista. Konstruktivismi yhtyy pragmatistiseen tietoteoriaan, jonka mukaan tosia ovat ne uskomukset, jotka osoittautuvat käytännössä toimiviksi. (Tynjälä 2002, 26.)

3.2 Behaviorismi ja kognitiivinen oppimiskäsitys

Yksi klassisista oppimisen teorioista on behaviorismi, jonka kehittymiseen vaikutti niin Darwinin evoluutioteoria, kuin myös psykologian muuttuminen tieteeksi 1800-luvun aikana. Oppimisenäkemyksen suuri vaikuttaja John B. Watsonin kehotuksesta psykologitutkijat alkoivat käyttää samoja tutkimusmenetelmiä ihmisiin kuin mitä eläintutkijat käyttivät eläimiin. (Phillips & Soltis 2004, 21–22.) Behavioristien mukaan eläimillä ja ihmisillä on siis samat oppimista ohjaavat peruseriaatteen. Tämän pohjalta on kehitetty erilaisia ”ohjelmoidun opetuksen” malleja. Näissä malleissa opiskelijat oppivat asian pienissä erissä ja asteittain vaikeutuen, jolloin heti saatava palaute toimii positiivisena oppimisen vahvistajana. Tällaisella tavalla rakennettu oppimishjelma pystyy auttamaan etenkin oppimisvaikeuksista kärsiviä opiskelijoita. Behaviorismin kritiikki kohdistuu mallin yksinkertaisuuteen. Sen kautta ei voida ymmärtää kattavasti

monimutkaisia oppimisen prosesseja. (Puolimatka 2003, 84 -85). Lisäksi katsotaan, että behaviorismiin tyypillisesti liittyvä käsitys opettajan roolista valmiin tiedon jakajana oppilaille on väistymässä. (TYT 2005.) Ammattikorkeakoulujen tehtävien laajentuminen ja kovenevat työelämän haasteet pakottavat myös ammattikorkeakoulut miettimään, miten näihin haasteisiin vastataan. Ratkaisuna nähdään tutkiva ja kehittävä oppiminen, jossa korostetaan uuden tiedon löytämistä, sekä uusien työkäytäntöjen ja työelämän kehittämistä. Tästä lisää kappaleessa: ”Uudenlainen oppiminen” alkaen sivulta 17.

Toinen oppimiskäsitys eli kognitiivinen oppimiskäsitys on lähtöisin 1950-luvulta. (Raustevon Wright, von Wright & Soini 2003, 160.) Se nousi vahvasti behaviorismia vastaan ja tällöin otettiin mukaan kognitiiviset toiminnot oppimisen selittämiseen. (Tynjälä 2002, 31.) Psykologiassa näillä kognitiivisilla toiminnoilla tarkoitetaan tiedon saamiseen, käsittelyyn ja käyttöön liittyviä prosesseja, joita ovat muun muassa aistiminen, muistaminen sekä havainnointi. (Puolimatka 2003, 85.) Tähän oppimiskäsityksen tutkimuksen kasvuun, vaikutti olennaisesti 1950 – luvulla tietokoneiden kehittyminen. Jo tällöin liitettiin tietokone vertauskuvana kuvaamaan ihmisen ajattelua. (Hakkarainen, Lonka & Lipponen 1999, 17.)

Kognitiivisessa käsityksessä ihminen nähdään ennen kaikkea informaation prosessoijana. (Tynjälä 2002, 31.) Käsitykseen liittyy vahvasti ajatus siitä, ettei kokemuksen vastaanottaminen tapahdu mekaanisesti, vaan, että tietoa prosessoidaan tietorakenteiden avulla. Ihmisellä olevat käsitykset pohjautuvat kokemuksiin, jolloin ne tallentuvat mieleen tietorakenteina. Näiden tietorakenteiden avulla ihminen hahmottaa uusia kokemuksia. Tämä puolestaan helpottaa ilmiöiden vertaamista, kun on jo olemassa tuttu perusta johon verrata. (Puolimatka 2002, 86.)

Kognitiivisen oppimiskäsityksen sisään on muodostunut useita eri suuntauksia. (Tynjälä 2002, 31.) Tästä esimerkkinä on IP-teoria eli informaationprosessointiteoria, joka vertaa ihmisen prosesseja tietokoneen prosessoriin. (Tynjälä 2002, 31.) Tälle suuntaukselle on tyypillistä atk-alan terminologia, esimerkiksi opittava informaatio on input ja oppimisen tulos on output. Tärkeä asema IP-teoriassa on eri muistikomponenteilla, (sensorinen, lyhyt kestoinen ja pitkäkestoinen muisti), jotka muodostavat informaatioprosessointijärjestelmän. IP-teoria on alkujaan tuonut esille ihmisen passiivisena, mekaanisena konemaisena oppijana. Nykyään on vallalla moderni IP-teoria, jonka mukaan ihmisellä on aktiivinen rooli prosessoinnissa. Tämä moderni IP-teoria sisällytetään usein jo heikkoon konstruktivismiin. (Tynjälä 2002, 38–39.) Ideana tässä teoriassa on, että ihmiset vastaanottavat ja valikoivat ympäristöstä tulevaa tietoa analysoiden ja rakentavat sitä monimutkaisten ajatteluprosessien avulla. Tähän käsitykseen pohjautuva oppimisohjelma keskittyy parantamaan pitkäaikaismuistia ja varsinkin tehostamaan asioiden mieleen-

painamisvaihetta erilaisten muistitekniikoiden avulla. Oppimisessa pyritään kiinnittämään huomiota oppimismateriaaliin niin, että se tukisi muistiprosesseja. Suuntaus on vaikuttanut erilaisten opiskelu- ja oppimisstrategioiden ja – tyylien syntyyn ja kehittämiseen. (Tynjälä 2002, 31, 34 -36.) Lisäksi käsityksessä korostetaan suunnitelmien ja teorioiden luomista sekä ongelmien ratkaisua. (Hellström 2008, 272.)

3.3 Konstruktivismi

Konstruktivismia ei suoranaisesti ole juuri oppimiseen liittyvä teoria vaan sen katsotaan enemmänkin liittyvän mielen toimintaan liittyvänä teoriana. Tästä huolimatta sillä on ollut paljon annettavaa niin opetussuunnitelmiin, kuin myös oppimisen arviointiin ja menetelmiin. (Kotila 2003, 14.) Tämä tarkoittaa sitä, että opetus- ja oppimisprosessien ymmärtämiseen on viime vuosikymmenien aikana enemmän ja enemmän omaksuttu konstruktivistisen käsityksen piirteitä. Tämä näkyy myös suomalaisessa koulutusjärjestelmässä, jossa tiedon siirtämisen sijaan nähdään tärkeämmäksi oppimisen mahdollistaminen. (Rauste-von Wright ym. 2003, 7.) Olen-naista konstruktivismille on, että oppija nähdään aktiivisena toimijana, joka rakentaa ja luo sen sijaan, että oppiminen olisi vain tiedon vastaanottamista. Se, miten tämä rakentaminen, sen suorittaja ja luonne nähdään, vaihtelee suurestikin teorian eri muunnoksien sisällä. (Puolimatka 2002, 33.)

Konstruktivismin juuret ovat edellä mainituissa oppimiskäsityksissä, varsinkin kognitiivisessa psykologiassa. Tunnetuin konstruktivismin kehittäjä oli tutkija Jean Piaget, (1896 -1980) jonka mukaan oppimiseen tarvitaan oppijan omia havainto-, toiminta-, ja tietorakenteita, jolloin ärsyke ei ole valmiiksi määriteltä ulkoapäin. Tämä prosessi Piaget'n mukaan on sulautuminen eli assimilaatio. Assimilaatio tarkoittaa, että ärsyke määrätty ja saa merkityksensä vasta sitten, kun yksilö on hahmottanut asian sisäisen tietorakenteidensa avulla. (Puolimatka 2002, 87 -89.) Usein konstruktivismi jaetaan karkeasti kahteen osaan: Piaget'n edustamaan yksilölliseen (kaikki tieto on yksilöllistä) ja sosiaaliseen konstruktivismiin. (Hellström 2008, 275.) Näiden kahden välillä löytyvät suurimmat erot eri konstruktivististen suuntauksien sisällä. Ensimmäisessä oppiminen nähdään tietojen ja taitojen hankkimisena, omaksumisena ja rakentamisena, kun taas sosiaalisessa konstruktivismissa korostetaan oppimisen sosiaalisempaa ja kontekstuaalisempaa luonnetta. (Kotila 2003, 15.)

3.4 Ammattikorkeakoulun tehtävät

Ammattikorkeakoulun perustehtäviin kuuluu tietysti opetus. Tämän lisäksi ammattikorkeakoulujen tärkeitä tehtäviä ovat tutkimus- ja kehitystyö sekä aluekehitys, jotka ovat luonteeltaan hyvin käytännönläheisiä ja painottavat työelämälähtöisyyttä. (Kotila, Mutanen & Kakkonen 2008, 10; Rissanen 2008, 11.) Tämä tarkoittaa sitä, että ammattikorkeakoulu järjestää sellaista opetusta, joka vastaa työelämän ja tutkimuksen tuomiin vaatimuksiin ja valmistaa sitä kautta opiskelijoita ammatillisiin asiantuntijatehtäviin. Alueellinen kehittäminen on tärkeää ja sitä palvelee ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus – ja kehitystyö. Tämän työn kautta tuetaan alueellista työ- ja elinkeinoelämää. (Opetusministeriö) Ammattikorkeakoulun tehtävien tavoitteena on ymmärtää, löytää ja käyttää tietoa niin, että tuotetaan opiskelijoille, opettajille sekä organisaation kumppaneille lisäarvoa. (Rissanen 2008, 11.)

3.4.1 Ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystehtävä

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan muodostuminen osaksi ammattikorkeakoulujen tehtävää on edellyttänyt sekä lainsäädännöllistä ohjelmointia että ammattikorkeakoulujen sisäisiä kehittämistoimia. Suomessa tutkimus- ja kehittämistoiminnalla on tärkeä kansantaloudellinen asema eikä sen merkityksen arvioida vähenevän jatkossakaan. (Varmola 2008, 23.)

Työelämässä sovelletaan tutkimuspohjaista tietoa eri laajuudessa kuin aikaisemmin. Kovenevan työelämän osaamisvaatimukset tarkoittavat sitä, että ammattiin valmistuvan opiskelijan tulisi hallita tutkimus- ja kehittämistoiminnan perusvalmiudet ja harjoitella näitä taitoja jo opiskeluidensa aikana. Tähän sisältyy sekä oman alan tutkimustiedon merkityksen ymmärtäminen että tutkimuksellisen tiedon tuottaminen. (Varmola 2008, 27.) Opiskelijoille tutkimus- ja kehitystehtävä näkyy opetussuunnitelmassa luovien projektiopintojen, hankkeiden ja hankkeissa toteutettavien työharjoitteluiden tai opinnäytetöiden kautta. Lisäksi opetussuunnitelmaan voidaan sisällyttää tutkimus- ja kehittämishankkeisiin liittyviä vapaasti valittavia opintoja. Hankkeiden ja projektien lähtökohtana ovat alueelliset tarpeet ja hankkeiden toteutus yritysten toiveiden mukaisesti. Opetuksen ja tutkimus- ja kehittämistehtävän vuorovaikutuksen lisäämiseen ammattikorkeakoulut usein käyttävät erilaisia opetusmenetelmiä kuten ongelmaperustaista oppimista, projektioppimista tai kokemuksellista oppimista. Tärkeää on tutkimus- ja kehitystehtävän ja työelämän vahva ja monitahoinen yhteistyö. Usein työelämän edustajat ovat osana hankkeiden valmisteluissa ja opetussuunnitelman kehittämissä. (Jaroma, Väättä & Tarhonen 2008, 44-45.)

HAAGA-HELLA on sitoutunut alueen matkailutoimialan kehittämiseen. Tämä näkyy muun muassa erilaisina matkailustrategiaan linkitettyinä projekteina ja työelämähankkeina. Matkailun opiskelijoiden opinnäytetyöt ovat yksi keino vastata alueellisiin tutkimustarpeisiin. Maakunnallisia tutkimuksia tehdään pitkäjänteisesti ja niiden tuloksista tiedotetaan julkisesti. Yksi ammattikorkeakoulun tavoitteista on olla yksi keskeisistä toimijoista matkailun ja elämäntuotannon osaamisklusteria. Keskeisiä toimintatapoja ovat tuotteistetut yrityspalvelut, matkailukohdelaboratoriot sekä tutkimusohjelmat. Kaikki tämä tukee Itä-Uudenmaan matkailustrategiaa. (Itä-Uudenmaan liitto 2006, 9,11.) Campus nähdään yhtenä Itä-Uudenmaan vahvuutena ja mahdollisuutena, koska se mahdollistaa osaamisen kehittymisen. Haasteena puolestaan nähdään opiskelijoiden siirtyminen pois alueelta valmistumisen jälkeen, sekä vähäiset ammattikorkeakoulutuspaikkojen määrät. (Itä-Uudenmaan liitto 2005, 18.)

3.5 Porvoon Campuksen uusi opetussuunnitelma

HAAGA-HELLA Porvoon yksikön siirtymisessä Porvoon Campukseen on nähtävissä sitä laajempaa muutosta, joka on käynnissä useissa Suomen yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa tällä hetkellä. Näiden käynnissä olevien muutoksien takana on muun muassa korkeakoulujen ohjausjärjestelmä, joka yhdenmukaistaa ja vie kouluja strategisempaan suuntaan. (Opetusministeriö 2010, 14.) Tämä tarkoittaa sitä, että ammattikorkeakoulujen täytyy kehittää itselleen uudenlaisia toimintamalleja. Tähän toimintamalliin sisältyy pedagogisia ratkaisuja; miten organisoida opiskelijoiden oppimisprosessi ja opetuksen toteutus. Lisäksi toimintamallissa täytyy huomioida innovaatiotoiminta ja alueellinen kehitys. Kehitetyn toimintamallin tarkoitus on vastata sekä ammattikorkeakoulujen lakisäätöjen tehtäviin että työelämän tuomiin haasteisiin. (Kallioinen, Raj & Rantanen 2008, 246.) Lisäksi korkeakouluihin liittyviin lainsäädäntöihin ollaan tekemässä muutoksia, joista uusimpana esimerkkinä yliopistolaki, joka muutti yliopistojen oikeudellista asemaa. Muutoksista johtuen korkeakouluissa ollaan tekemässä rakenteellista kehittämistä, jonka kautta saavutettaisiin korkeakoulujen selkeämpää profiloitumista, sekä vahvempaa vaikuttavuutta. Lisäksi tavoitellaan vahvempaa kansainvälistymistä, yhteistyötä ja laadukkaita ydinprosesseja, eli opetusta ja tutkimusta. Yksi tapa näiden tavoitteiden saavuttamiseen on kokonaisuusien kokoaminen. Kokonaisuusien kautta turvataan kattava korkeakouluverkko ja toimintoja muiden toimijoiden kanssa yhteisille kampuksille. (Opetusministeriö 2010, 13.) Näin on nyt tapahtumassa myös Porvoossa, jossa avataan uusi, innovatiivinen, useista eri toimijoista muodostuva elinvoimainen Porvoon Campus.

Liikkeellä olevat muutosprosessit, niin edellä mainitut kuin myös muun muassa yhteneväisen eurooppalaisen korkeakoulualan rakentaminen, vaikuttavat osaltaan myös opetussuunnitelmatyöhön. Tällä hetkellä onkin useissa ammattikorkeakouluissa meneillään kehitystyö, jonka suuntaviivoina ovat opiskelijälähtöisyys ja oppimisprosessi- ja osaamisperusteisuus, joita pyritään soveltamaan opetussuunnitelmissa sekä toteutusratkaisuisissa. (Ammattikorkeakoulujen rehtorinneuvosto 2007, 26.) Nämä muutokset näkyvät myös uudessa Porvoo Campuksen opetussuunnitelmassa.

Porvoo Campuksen opetussuunnitelman perustana on tutkiva ja kehittävä oppiminen, jonka lähtökohtana on tiedon rakentaminen sosiaalisesti ryhmissä. Tämä tarkoittaa sitä, että opiskelijoiden oppiminen tapahtuu toiminnan kautta, työelämälähtöisissä kokonaisuuksissa, hankkeissa ja projekteissa. Menetelmän avulla oppiminen tähtää neljään osaamiskokonaisuuteen: projektiosaamiseen, tutkimus- ja kehittämisosaamiseen sekä valmennusosaamiseen ja luovuus ja innovaatio-osaamiseen. Näihin neljään osaamiseen sisältyvät erilaiset kompetenssit. Näitä kompetensseja ovat esimerkiksi tiedon hallinta, henkilökohtainen osaaminen ja reflektointi, luottamus ja vuorovaikutus. Jokaiseen osaamiskokonaisuuteen liittyy omat kompetenssinsa. Teorian omaksuminen sisältyy tärkeänä osana kaikkiin tavoiteltaviin osaamisalueisiin. (OPS Läroplan 2010 – materiaali) Kompetensseihin perustuva opetussuunnitelma luo hyvää perustaa käytännönläheisen tutkimus – ja kehittämistyön yhdistämiseksi opiskelijoiden oppimiseen esimerkiksi opinnäytetöiden, projektien sekä yrittäjyyslaboratorioiden kautta. (Rissanen 2008, 12.) Opetussuunnitelman ideana on, että opiskelijalla on valmistuessaan kompetenssisalkku, joka sisältää hänen opiskeluaikana hankkimansa erikoisosaamisen eli tiedot ja taidot kaikista edellä määritellyistä neljästä osaamisalueesta. Näiden osaamiskokonaisuuksien avulla hänellä on valmiudet vastaanottaa haasteita muuttuvassa kotimaisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä. (OPS Läroplan 2010 -materiaali)

Opiskeluvuosille on määritelty tasot 1-3 jossa taso 1 on henkilökohtainen osaaminen, 2 toiminnan kehittämisen taso ja 3 liiketoiminnan uudistamisen taso. Opiskelijan ensimmäisen vuoden tavoitteena on saavuttaa taso 1 kaikista neljästä osaamisen alueista, toisena vuotena taso 2 ja kolmantena taso 3. Tasoille on määritelty opetussuunnitelmassa tietyt opintopisterajat ja teemat, joiden kautta opiskelijat osaamista arvioidaan seuraavan korkeamman tason osaamisvaatimuksiin. (OPS Läroplan 2010 – materiaali)

Huomioitava on, että kaikki tiedot, jotka olen Porvoo Campuksen opetussuunnitelmasta tuonut osaksi työtäni pohjautuvat siihen tietoon, joka minulla opetussuunnitelmatyöstä keväällä

2010. Mahdolliset muutoksen opetussuunnitelmaan ovat mahdollisia työni valmistumisen jälkeen.

3.5.1 Uudenlainen oppiminen

Porvoo Campukselle on tarkoitus luoda sellainen oppimisympäristö, jossa opiskelu ja työelämänivoutuvat yhteen jokapäiväisissä toiminnoissa. Tämän tiedon ja taidon yhdistämisen mahdollistaa tutkiva ja kehittävä oppiminen, alueellinen kehittäminen ja tiivis yhteistyö muiden alueen toimijoiden ja yritysten kanssa. Uudenlaisen toiminnan perustana on oppimisenäkemys tutkivasta yhteisöllisestä oppimistoiminnasta. Tämä näkemys painottaa käytäntöperustaista oppimista (Practice-Based Learning), ongelmaperustaista oppimista (Problem-Based Learning), sekä projektioppimista. (Enroth-Niemi 2008, 23.)

Tutkiva oppiminen eli Learning by Developing

Tutkiva oppiminen on yksi konstruktivismin muoto, jossa olennaista on tiedon käsittely toiminnan kohteena. (Kotila 2003, 14) Sen tarkoituksena on uuden ymmärryksen ja tiedon synnyttäminen. (Hakkarainen ym. 1999, 204) Teoksessa ”Tutkiva oppiminen, Älykkään toiminnan rajat niiden ylittäminen”, Hakkaraisen ym.(1999, 201.) mukaan: ”Tämä viittaa tietoiseen ja tavoitteelliseen toimintaan, jossa oppimisyhteisö pyrkii ymmärtämään ja selittämään tutkimuksen kohteena olevia ilmiöitä luomalla niitä edustavia käsitteellisiä luomuksia.” Opiskelijan työskennellessä käsitteellisten luomusten kehittämiseksi lisää hän samalla omia käsitysmerkityksiään, joka puolestaan voi johtaa käsitteelliseen muutokseen, sekä yksilön että mahdollisesti myös yhteisön tasolla. Tutkivaan oppimiseen liittyy kuusi osatekijää:

- a) Opetuksen ankkuroiminen ja kontekstin luominen. Tämä tarkoittaa sitä, että käsiteltävänä oleva ongelma tai ongelmat liitetään opiskelijoiden aikaisempiin tietoihin, kokemuksiin tai todellisiin asiantuntijoiden ratkaisemiin ongelmatapauksiin. Tätä kautta opiskelija ymmärtää opiskeltavien asioiden merkityksen ja samalla motivoituu ja sitoutuu oppimisprosessiin.
- b) Ongelman asettaminen. Tässä tärkeässä asemassa on opiskelijoiden itsensä asettamien ongelmien ratkaiseminen. Aiheesta tarkemmin kappaleessa ”Ongelmaperusteinen oppiminen sivulta 18 alkaen.
- c) Opiskelijoiden omien työskentelytapojen luominen. Tässä vaiheessa opiskelija luo omia hypoteeseja, selityksiä, tulkintoja tai malleja tutkimuksen kohteena olevasta ilmiöstä. Tarkoituksena on esittää omia pohdintoja ennen kuin uutta tietoa lähdetään ha-

kemaan. Tällä tavalla autetaan opiskelijaa tiedostamaan erot omien käsityksien ja uuden tiedon välillä.

- d) Kriittinen arviointi. Tällä osatekijällä tähdätään oppimisympäristön luomien teorioiden parantamiseen sekä kehittämiseen. Arvioinnin kohteena oppimisyhteisön teorioiden lisäksi voivat olla teorioiden vertaaminen tieteellisiin teorioihin tai heikkouksien ja vahvuuksien pohdiskelu. Ajatuksena ei ole niinkään keskittyä siihen kuka esittää kritiikin, vaan, että huomio kiinnitetään rakentavalla vuorovaikutuksella opiskelijaryhmän tuotamiin ideoihin ja ajatuksiin.
- e) Uuden tiedon hankkiminen. Tärkeää tietoa tässä prosessissa on sillä selittävällä tieteellisellä tiedolla, jonka avulla opiskelija ymmärtää ja pystyy selittämään tutkimuksen kohteena olevaa ilmiötä. Opiskelijan ohjaavana tekijänä ovat hänen itsensä kohdassa b asettamansa ongelmat.
- f) Asiantuntijuuden jakaminen. Tutkiva oppiminen tähtää siihen, että kaikki edellä mainitut osaprosessit voidaan jakaa muiden opiskelijaryhmän jäsenten kanssa. Tätä kautta opiskelijat rakentavat uusia ajatuksia toistensa käsitteellisten luomusten varaan. Yhteisen tiedon kehittäminen on hyvin tyypillistä juuri tutkivalle oppimiselle. (Hakkarainen, ym.1999, 199–204 .)

Ongelmaperustainen oppiminen eli Problem-Based Learning

Lähtökohtana tässä tutkivan oppimisen sovelluksessa ovat aidot kysymykset, joiden kautta pyritään ymmärtämään uusi asia tai ratkaisemaan jokin ongelma. Tärkeässä roolissa on opiskelijoiden tiedonhankinta. Tietoa pyritään hakemaan laajasti eri lähteitä käyttämällä esimerkiksi kirjastoista, tietokannoista sekä asiantuntijaluennoista. Opettajan rooli tässä mallissa poikkeaa ”perusluokkaopetuksesta”; hän toimii enemmän opiskelijaryhmän tutorina kuin varsinaisena opettajana. Ongelmalähtöinen oppiminen korostaa opiskelijoiden omaa vastuuta oppimisprosessin onnistumisessa. Perinteiseen opetukseen verrattuna sovelluksen avulla:

- opitaan tehokkaammin sisältöön liittyvää tietoa mielekkään asiayhteyden kautta. Opiskelijoiden aikaisempi tieto aiheesta aktivoituu ja sitä kehitetään ja siitä keskustellaan.
- opitaan syvemmin tietoa käytäntöön kytkeytyvien case – tehtävien avulla
- kehittyvät opiskelijan itsesäätelyn taidot. Tämä tarkoittaa sitä, että opiskelijat huomaavat omissa tiedoissaan aukkoja ja asettavat näiden aukkojen pohjalta itselleen henkilökohtaisia tavoitteita. Näin he oppivat omia heikkouksiaan, sekä vahvuuksiaan ja pystyvät näiden kautta arvioimaan omaa toimintaansa.

- herää kiinnostus opeteltaviin asioihin. Opiskelijoiden motivaatio on korkeammalla, koska he itse määrittelevät itselleen oppimistavoitteet. (Hakkarainen, Lonka & Lipponen 1999, 218–219.)

Käytäntöperustainen oppiminen eli Practice-Based Learning

Käytäntöperusteisessa oppimisessa lähtökohtana on kehittämishanke, jonka kautta aidosti uudistetaan työelämän käytäntöjä. Keskeistä tässä oppimisen mallissa on yhteisön ja yksilön oppimisen ja uuden osaamisen rakentuminen. Oppiminen tapahtuu aikaisempaa voimakkaammin yhteisöllisissä prosesseissa ja vahva osallistumisen kulttuuri vahvistaa sekä opiskelijoiden, opettajien että mukana olevien työelämäedustajien motivaatiota ja sitoutumista hankkeeseen. (Kallioinen 2008, 117–118.) Tärkeää mallissa on, että kaikki osallistujat ovat oppijoita, koska hankkeella tavoitellaan aina jotain uutta. Eri osapuolien roolit vaihtelevat hankkeittain mutta peruslähtökohtana on, että opiskelijat toimivat tasavertaisina yhteistyökumppaneina ja kollegoina muiden osallistujien kanssa. Näiden aitojen tutkimus – ja kehittämishankkeiden tavoitteena on, että opiskelijat jo opiskelu aikanaan kehittyvät työelämän eri käytäntöjen muuttajaksi, kehittäjäksi ja vaikuttajaksi. (Laurea 2007, 11.)

Projektioppiminen

Projektiopiskelun tarkoituksena on kouluttaa opiskelijoista työelämän toimijoita niin, että he työskentelevät asiakaslähtöisesti ja prosessorientoituneesti. Ammattikorkeakouluissa projekteilla tarkoitetaan kertaluonteista, ajallisesti määriteltyä, tavoitteellista ja organisoitua ja työelämän ja koulutuksen yhteistoiminnallista kehittämistehtävää. Tärkeää projektioppimisessa on opiskelijan taito reflektoida itseään ja tunteitaan mutta myös tietoaan ja toimintaansa. Onnistuneelle projektiopiskelulle on löydettävissä neljä tukipilaria. Ensimmäinen tärkeä perusta on opettajien ja opiskelijoiden omaavat hyvät projektityöhallinnan perusteet. Toisena on opetussuunnitelman joustavuus. Tämä tarkoittaa sitä, että opetussuunnitelma sisältää tarpeeksi sekä projektityöhön liittyviä perusopintoja että ammatillisiin teemoihin liittyviä opintoja. Näiden kahden lisäksi opetussuunnitelman täytyy sisältää riittävästi myös valinnaisia projektiopintoja. Onnistuneen projektioppimisen kolmas tärkeä perusta on opetuksen joustava organisointi. Opiskelijoille täytyy olla riittävästi aikaa ja tilaa oman projektiopiskelun organisoimiselle. Viimeisenä tärkeänä seikkana projektioppimisessa on sille tarkoitettut toimivat projektityövälineet ja työtilat. (Vesterinen 2003, 79, 85–86.)

Projektioppimisessa opiskelija etenee neljän vaiheen kautta. Ensimmäisenä on tavoitteiden määrittely. Opiskelijan on tärkeää huomioida omien oppimistavoitteidensa lisäksi ryhmän tai tiimin yhteiset tavoitteet, sekä asiakkaiden tavoitteet. Eri tahojen tavoitteiden ymmärtäminen ja laatiminen on tärkeää, koska ne liittyvät työelämän kehittämiseen ja asiakkaiden tarpeisiin. Toisena vaiheena opiskelijat valitsevat ne keinot, joilla edellä mainitut tavoitteet saavutetaan. Tähän sisältyvät esimerkiksi yhteiset aikataulut, kokoontumiset sekä tehtävien jako. Tavoitteiden ja keinojen pohdinnan jälkeen kolmantena vaiheena on projektin toteutus. Toteutuksessa opiskelija työskentelee yhtäaikaaisesti itsenäisesti, oman ryhmänsä sekä asiakkaidensa kanssa niillä keinoin, jotka on aikaisemmin valittu. Tämä toiminta tapahtuu työelämän eri konteksteissa ja tilanteissa niin, että ne antavat opiskelijalle toiminta- ja oppimismahdollisuuksia. Projektin toteutusvaihe on oppimista, jossa osaaminen ja tieto nivoutuvat monilla eri tavoilla yhteen. Opiskelijalta vaaditaan reflektointitaitoja, ennakkoluulottomuutta ja aktiivisuutta haasteiden edessä, teorian ja käytännön yhdistämistä sekä ongelmanratkaisukykyä. Tärkeää projektioppimisessa on opiskelijan sitoutuminen projektiin ja kokonaisvaltaiseen työskentelyyn niin, että kaikki toiminta sovitetaan projektin eli asiakkaan tavoitteisiin. Lopuksi arvioidaan tavoitteiden saavuttamista, tiimin toimintaa sekä oppimista. Opiskelijan itse reflektointi ja oman tekemisen arviointi on tärkeä osa arviointityötä. (Vesterinen 2003, 87–89.)

4 Tutkimus

Seuraava aihekokonaisuus paneutuu itse tutkimukseen. Tässä työni vaiheessa käyn läpi valitsemani tutkimusmenetelmän, empiirisen toteutuksen ja aineiston analysoinnin. Lopuksi pohdin tutkimukseni luotettavuutta ja samalla pyrin tuomaan esille kriittisiä ajatuksia. Toivon tuovani esille tutkimuksen eri vaiheet selkeästi ja loogisessa järjestyksessä. Lisäksi olen pyrkinyt perustelemaan tutkimukseeni liittyviä valintoja.

4.1 Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä

Työssäni käytän kvalitatiivista metodologiaa eli laadullista tutkimusmenetelmää, koska sen kautta saavutan parhaiten vastauksia tutkimusongelmaani. Valitsemani aihe vaatii laajaa ja kokonaisvaltaista tietoa, joka saadaan parhaiten kerättyä haastattelemalla. Haastateltavat olen tarkoituksenmukaisesti ja tietoisesti valinnut niin, että saan aineistoa, jonka kautta on mahdollista tehdä monenlaisia tarkasteluja. Tämänlaisen aineiston kerääminen on laadulliselle tutkimukselle luonteenomaista. Tutkimukseni kannalta on tärkeää, että pystyn vaihtamaan näkökulmaa vapaasti. Tämä siitä syystä, että tutkimusongelmani sekä alaongelmani ovat sen laatuista, etten voi saada vastauksia niihin esimerkiksi valmiina annettujen vastausvaihtoehtojen kautta. (Alasuutari 1999, 84.) Näiden haastateltavien äänet sekä näkökulmat saadaan kuuluviin käyttämällä laadulliselle tutkimukselle ominaisia metodeja; teemahaastattelua sekä ryhmähaastattelua. Tyypillistä kvalitatiiviselle tutkimukselle on myös tutkimussuunnitelman joustavuus sekä muutokset. Tutkimuksessani tämä tulee ilmi monessakin kohtaa. Molempien, Porvoo Campuksen sekä Taidetehtaan rakenteet ovat tutkimusta tehdessäni keskeneräiset, esimerkiksi Campukselle ollaan parhaillaan rakentamassa opetussuunnitelmaa. Näiden meneillään olevien kehitysprosessien vuoksi myös minun tutkimustyöni elää koko ajan. Lisäksi työni lähtökohtana ei ollut testata teoriaa vaan tutkia keräämääni aineistoa monitahoisesti ja seikkaperäisesti. Tähän liittyen yhtenä työni pyrkimyksenäni on tuoda esiin uusia, odottamattomiakin seikkoja. (Hirsjärvi ym. 2008, 160.)

Tapaus- ja toimintatutkimus

Työssäni on piirteitä toiminta- ja tapaustutkimuksesta, jotka ovat eräitä laadullisen tutkimuksen tiedonhankinnan strategioita. Tapaustutkimukselle tyypillisellä tavalla työni tuotokset haastateltujen kautta muodostavat kuvailevaa materiaalia, josta voidaan tehdä erilaisia tulkintoja. Usein tapaustutkimuksien lähtökohta on toiminnallinen ja tuloksia on mahdollista soveltaa myös käytännössä. Tutkimuksessani tämä tulee ilmi kartoittaessani Taidetehtaan toimintoja ja opiskelijoiden mahdollisuuksia osallistua näihin toimintoihin. Lisäksi uskon, että tutkimukseni tu-

loksia voidaan käyttää apuna kehitettäessä Taidetehtaan ja HAAGA-HELIA Campuksen yhteistyötä. Cohenin ja Manionin mukaan (1995, teoksessa Metsämuuronen 2006, 103) kenties tästä yhdestä tutkimus tapauksesta voi olla hyötyä myös muille tahoille, jotka suunnittelevat samantyyppistä yhteistoimintaa. Toimintatutkimuksellista otetta työni edustaa siinä mielessä, että pyrin kartoittamaan käytännönongelmaa opiskelijoiden toimintamahdollisuuksista Taide-tehtaalla. Tämän kautta työni pyrkii tuomaan ja vahvistamaan muutosta. Lisäksi työni on osa-organisaation eli HAAGA-HELIA Porvoon yksikön siirtymistä Porvoon Campukseen. Cohenin ja Manionin (1995, teoksessa Metsämuuronen 2006, 103) mukaan toimintatutkimus sopii hyvin tilanteeseen, jossa halutaan lisätä työskentelyyn uusia näkökulmia, sekä kun halutaan parantaa kommunikointia kahden osapuolen välillä.

4.2 Haastattelu aineiston hankinnan metodina

Haastattelujen avulla haluan tuoda lisäselvyyttä Taidetehtaan matkailutoimintoihin. Taidetehtasprosessi on tällä hetkellä käynnissä eikä varmaa tietoa tulevaisuuden toiminnoista ole saatavilla. Myöskään opiskelijoiden mahdollisuuksia osana näitä toimintoja ei ole aikaisemmin kartoitettu. Haastattelun kautta saan tästä tuntemattomasta ja kartoittamasta alueesta lisätietoa. Aiheesta saatavan vähäisen tiedon vuoksi tutkijan on vaikea tietää vastausten suuntaa etukäteen. (Hirsjärvi ym. 2008, 201–202.) Omien olettamuksien kartoittamiseen olen käyttänyt Ruusuvooren teoksessa ”Haastattelu Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus” kehotusta kirjata omia ajatuksia ylös ennen haastattelua sekä haastattelun jälkeen. (Ruusuvuori & Tiittula 2005, 97.) Tutkimusaiheeni pohjalta voidaan esimerkiksi olettaa saatavan monitahoisia ja moniin suuntiin viittaavia vastauksia. Haastateltavien ajatukset tulevat myös osaksi laajempaa kontekstia eli koko Taidetehtasprojektin sekä Porvoon Campuksen toiminnan kehittämistä. Tämän vuoksi pyrin haastatteluja tehdessäni myös syventämään saatavia tietoja esimerkiksi esittämällä haastateltaville jatkokysymyksiä. (Hirsjärvi ym. 2008, 201–202.)

Tutkimushaastattelun lajit

Tutkimuksessani käytän monia piirteitä eri tutkimushaastattelun lajeista. Käytän puolistrukturoitua haastattelua, jolloin kysymykset ovat kaikille haastateltaville samat mutta vastauksia ei ole kytketty vastausvaihtoehtoihin. Haastateltavat voivat tällöin vastata omin sanoin. Haastattelukysymykset ovat kaikille haastateltaville samat mutta olen haastattelutilanteessa huomioinut teemahaastattelulle ominaisia piirteitä esimerkiksi niin, että pidän vastaajien tulkintoja asioista sekä heidän asioille antamia merkityksiä keskeisinä tutkimukseni kannalta. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 47–48.)

Tutkimuksessani pyrin ymmärtämään tiettyä paikallista ilmiötä eli Taidetehtaan ja HAAGA-HELIA Porvoon yksikön opiskelijoiden välistä yhteistyön mahdollisuutta syvällisemmin eikä tutkimukseni näin ollen pyri tilastollisiin yleistyksiin kuten voi tehdä esimerkiksi kvantitatiivisten tutkimusten aineistot. Voin saada tutkimukseni kannalta merkittävää tietoa haastattelemalla muutamia henkilöitä. Näin pystyn tuomaan esille aineistoni kautta myös ilmiöön liittyviä yksityiskohtia sekä aiheeseen liittyviä suunnitelmia. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 59.)

Ryhmähaastattelu

Haastattelumuodoksi päädyin käyttämään yksilö- sekä ryhmähaastattelua. Tutkimukseni kannalta on tärkeää, että saan tietoa samanaikaisesti usealta eri henkilöltä. Lisäksi ryhmähaastattelussa voidaan jakaa ajatuksia ja ideoida vapaasti aiheeseen liittyen. Ryhmähaastattelun keinoin toivoin tuovani esille mielipiteiden ja vastauksien kirjoja, sekä osallistujien henkilökohtaisiakin näkemyksiä. Ryhmähaastattelutilanteet ovat usein vapaamuotoisia, jonka myös toivoin tuovan esille henkilökohtaisia ajatuksia. Haastattelijana tutkijalla on tässä tilanteessa huomioitava, että vapaamuotoisessa haastattelutilanteessakin täytyy osallistujien pysyä haastattelukysymyksissä ja teemoissa sekä huomioida samalla, että kaikilla on mahdollisuus tuoda esille mielipiteensä. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 61.) Toivoin myös, että haastattelun kautta saan tietoa myös mielipide-eroista, uusista ajatuksista ja kehittämisideoista.

Haastatteluja tehdessäni otin myös huomioon Taidetehtaan prosessin hajanaisuuden ja keskenäisyyden. Tästä johtuen voi olla etteivät haastatteluun osallistuvat välttämättä voi kaikista aiheeseen liittyvistä seikoista edes puhua. Tähän ongelmaan pyrin löytämään ratkaisun tulevaisuuden muistelun kautta, josta seuraavassa kappaleessa tarkemmin. Muita ryhmähaastattelun haittoja voivat olla keskustelun tallentaminen, (useat puhuvat samaan aikaan, nauhuri ei talleta äänien eri voimakkuuksia) sekä haastattelujen purku (puheet päällekkäin, eri henkilöiden erottaminen) (Hirsjärvi & Hurme 2001, 61.)

Tulevaisuuden muistelu

Haastattelukysymyksiä laatiessani olen käyttänyt apunani Tulevaisuuden muistelu – palaverissa käytettyjä haastattelurakenteita. Tulevaisuuden muistelu - menetelmää kutsutaan kirjallisuudessa myös dialogiseksi verkostopalaveriksi sekä ennakointidialogiksi. Menetelmää on toteutettu hyvin erilaisissa yhteistyökonteksteissa esimerkiksi lasten tai vanhusten pulmatilanteissa, sekä opetustoimen ja päihdehuollon monitoimitilanteissa. Pulmatilanteiden selvittämisen lisäksi menetelmän avulla voidaan myös etsiä osallistuvien voimavaroja. Päämääränä on ennakoida ja suunnitella palaveriin osallistuvien hyvää tulevaisuutta. Tämä tapahtuu eläytymällä hyvään

tulevaisuuteen – miten se näyttäytyy tänään ja miten tilanteeseen päädyttiin. Kysymykset esitetään ikään kuin tulevaisuudessa oltaisiin jo. Tärkeää on, että kaikki osallistuvat tulevat kuulluksi. (Kokko 2006, 3-5, 29.)

Menetelmä sopii hyvin tutkimukseni haastatteluosioon. Usein Tulevaisuuden muistelu - palaverin aiheena on epäselvä tilanne tai jumiutunut yhteistyö. (Kokko 2006, 29.) Tutkimukseni kannalta tärkeät Taidetehdas sekä Porvoo Campus molemmat ovat tällä hetkellä keskeneräisiä eikä yhteistyökuvioita ole juurikaan vielä kartoitettu, varsinkaan opiskelijoiden näkökulmasta. Lisäksi Taidetehtaalte suunnitteilla olevat muutokset ovat olleet herkkä aihe niin nettikeskusteluissa kuin myös paikallislehdissä. Viemällä haastattelun tulevaisuuteen uskon, että haastattelut ovat hedelmällisempiä, kun osanottajilla on mahdollisuus ideoida ja oivaltaa. Lisäksi osanottajat voivat vastata kysymyksiin vapaammin, kun projektien keskeneräisyys voi estää tarkan informaation antamisen. Tällä tavoin saavutan opiskelijoiden mahdollisuuksiin liittyviä uusia ajatuksia, ideoita ja monitahoista tietoa. Toivoin myös, että haastatteluni herättävät keskustelua osallistujien välille. Ideana on, että jokainen osallistuja vastaa kysymyksiin vuorotellen. (Kokko 2006, 121.)

Haastattelujen toteutus

Kaikki haastattelut tapahtuivat viikolla 49 eli joulukuun toisella viikolla. Alkuperäisenä suunnitelmanani oli tehdä kaksi ryhmähaastattelua jossa henkilömäärä olisi 2-3 henkilöä. Suunnitelmani tuli muutoksia, koska vuoden loppu on monille hyvin kiireistä aikaa ja yhteensopivia aikatauluja haastateltaville oli hyvin vaikea saada. Tästä syystä tein yhden ryhmähaastattelun sekä kaksi yksilöhaastattelua. Alle olevaan taulukkoon olen kerännyt haastattelujen tarkemmat tiedot joista näkee haastattelujen määrän, henkilöt, paikan ja ajan.

Taulukko 2.

Haastattelut

		Paikka	Aika
Haastattelu 1	Ryhmähaastattelu 3henkilöä	Haastateltavien työpaikan kokoushuone, Porvoo	ma 7.12.09
Haastattelu2	Yksilöhaastattelu	Haastateltavan työhuone, Porvoo	to 10.12.09
Haastattelu 3	Yksilöhaastattelu	WSOY -talo, Symbion tila 414	pe 11.12.09

Haastattelemani henkilöt toimivat Porvoossa keskeisissä kehittäjärooleissa. Edustettuina olivat matkailuala, kaupunkikehittäminen sekä luovat alat. Haastattelupaikat pyrin sopimaan niin, että

se olisi kiireellisille haastateltaville helpointa; kaksi kolmesta tapahtui haastateltavien omalla työpaikalla. Haastattelut kestivät noin puolesta tunnista puoleentoista tuntiin. Haastattelujen ajankohdan olisin voinut suunnitella tarkemmin juuri kiireisen ajankohdan vuoksi.

Yllätyin positiivisesta ja innostuneesta asenteesta tutkimustani sekä haastatteluja kohtaan; kaikki haastateltavat ottivat haastattelukutsun mielellään vastaan. Sain myös hyvää palautetta Tulevaisuus muistelu – menetelmästä. Sen katsottiin olevan inspiroiva ja uudenlainen lähestymistapa. Valitsemastani menetelmästä johtuen en lähettänyt haastateltaville etukäteen haastattelukysymyksiä. Tällä tavoin pyrin saamaan uusia ajatuksia ja yllättäviäkin ideoita. Yksi haastateltava pyysi saada etukäteen materiaalia tutkimuksestani, jolloin lähetin hänelle tutkimussuunnitelmani.

Haastatteluissa käytin apunani nauhuria. Tein myös muistiinpanoja haastattelutilanteessa, koska mielestäni se helpotti lisäkysymysten esittämistä sekä haastattelukokonaisuuden hahmottamista. Kaikki haastateltavat suhtautuivat myönteisesti haastattelujen nauhoittamiseen. Haastattelukutsussani tutkimukseni aiheen esittelyn lisäksi, mainitsin, etten tule käyttämään haastateltavien henkilötietoja, ammattia tai työpaikkaa niin, että siitä voitaisiin henkilö tunnistaa. Luulen että tämäkin loi positiivista ilmapiiriä haastatteluun.

Haastattelut olen litteroinut sanatarkasti tietokoneelle, koska pyrin säilyttämään aineistoni mahdollisimman moniulotteisena sekä rikkaana. Lisäksi nauhoittaminen lisää tutkimukseni luotettavuutta, koska haastateltavien ajatukset ovat olemassa sanatarkasti. En kuitenkaan ole työssäni litteroinut keskusteluntutkimukselle olennaisella tavalla, joka tallentaa tarkasti esimerkiksi taukojen, epäröintien kestot sekä sävelkorkeudet. (Alasuutari 1999, 85.) Litteroinnissa otin kuitenkin huomioon äänenpainot silloin, kun haastateltava selvästi halusi painottaa jotain sanaa tai ajatustaan. Tällöin käytin litteroimassani tekstissä isoja kirjaimia. Mielestäni tämä tapa auttoi litteroinnin jälkeen pääkohtien ja – ajatusten hahmottamisessa. Litteroinnit tapahtuivat heti haastattelujen jälkeen ja joulun 2009 mennessä olinkin saanut litterointityön valmiiksi.

Haastattelukysymyksien (Liite 1) inspiraationa olen käyttänyt Tulevaisuus – muisteluun liittyviä rakenteita kuten olen edellä maininnut. Lisäksi haastattelukysymykset ovat inspiroituneet Nelli Fagerluddin opinnäytetyön tuloksista, sekä samalla olen pyrkinyt viemään kysymysten vierellä tutkimukseni teoriaa ja tutkimusongelmiani. Haastattelun tavoitteenani oli saada esiin sellaista materiaalia, jota voidaan viedä rikastamaan HAAGA-HELIA uuden opetussuunnitelmatyön kehittämistä, sekä myös osaksi Campuksen kehittämistä. Minulla ei ollut päämääränä lähteä hakemaan tiukkaa faktaa vaan pyrin tuomaan haastattelukysymyksien kautta enemmänkin esiin

tulevaisuuden näkemyksiä. Tulevaisuus – muistelu menetelmän mukaan ennen varsinaisia haastattelukysymyksiä haastateltavat ohjataan tulevaisuuteen. (Kokko 2006, 31.) Haastattelun alussa käytin seuraavia lauseita: Eletään vuoden 2015 kevättä, huhtikuun alkua. Taidetehdas ja Campus ovat molemmat toiminnassa loistavasti ja yhteistyö on mennyt oikein hyvin.

Kysymykset järjestin neljään pääteemaan:

- 1) Teema 1. Tulevaisuuteen vievät kysymykset eli Aloitus. Näiden kysymysten kautta haastateltavat viedään tulevaisuuteen. Kysymyksiä esimerkiksi ovat: Mitä näet, kuulet, haistat? Olet tyytyväinen asioihin. Mistä asioista on tullut kiitosta? Aloituskysymysten kautta toivoin saavani esille matkailutoimintoihin liittyviä ajatuksia.
- 2) Teema 2. pyrkii kartoittamaan missä tällä hetkellä (eli vuonna 2015) ollaan. Kysymyksenä ovat esimerkiksi Mitä teette opiskelijoiden kanssa yhdessä? Miten alueen matkailuyritysten ja opiskelijoiden yhteinen toiminta on rakentunut? Mitä hyvää tässä näet, mitä kehitettävää? Näiden kysymysten ideana on hahmottaa missä toiminnoissa ja miten opiskelijat ovat mukana vai ovatko lainkaan. Kysymykset linkittyvät myös työnteoriasuuksiin eli oppimiseen, uuteen Campus opetussuunnitelmaan sekä aluekehitykseen.
- 3) Teema 3. Kysymyksiä ovat esimerkiksi Mitä tehtiin, että tilanne on näin hyvä opiskelijoiden kanssa? Mitä onnistumisia koettiin? Mitkä haasteet on ylitetty, miten ne ylitettiin? Tämän kysymyskokonaisuuden tavoitteena on hahmottaa miten hyvään tilanteeseen on päästy. Lisäksi toivoin tuovani esiin aiheeseen liittyviä haasteita sekä onnistumisia.
- 4) Teema 4. Teema sisältää loppukysymyksiä, joiden kautta haastateltavat saavat tuoda esiin sellaisia ajatuksia, joita ei välttämättä ollut tullut esiin edellisten kysymyksieni kautta. Näitä kysymyksiä ovat: Mistä tässä (kokonaisuutta) ajatellen olet ylpeä? Haluaisitko lisätä jotain ajatuksia? Tässä kohdassa usein haastattelu keveni ja aihe oli vapaampaa.

Kysymysarkkeja tein kaksi. Haastateltaville jaoin kysymykset kuvineen (Liite 2) hyvin yksinkertaisessa muodossa. Itselleni tein kysymykset niin, että jaoin ne edellä lueteltuihin kokonaisuuksiin joiden lisäksi liitin jatko-, lisä- ja tarkentavia kysymyksiä. Kysymykset olivat samat kaikille haastateltaville.

Olisin ehdottomasti tarvinnut testihaastattelua ennen varsinaisia haastatteluja. Sen kautta olisin saanut yleiskuvan haastattelun kulusta, sekä olisin mielestäni pystynyt reagoimaan paremmin

lisäkysymyksillä. Lisäksi testihaastattelu olisi antanut lisäkokemusta siihen, ettei haastattelu lähtisi kovasti rönsyilemään ohi aiheen. Selvisin kuitenkin aika hyvin, koska rönsyilyä ei tapahtunut niin paljon kuin oletin. Luulen, että tähän vaikutti mielenkiintoinen tutkimusaiheeni, josta haastateltavilla oli paljon ajatuksia. Mielestäni haastattelut menivät kokonaisuudessaan hyvin. Haastateltavat olivat rentoutuneita ja inspiroituiivat mielestäni hyvin. Jaoin haastattelukysymykset heti haastattelun alkuun, jolloin haastateltavilla oli pieni hetki aikaa tutustua kysymyksiin. Kysymyspaperiin lisäsin myös muutamia kuvia joista toivoin olevan apua ideoinnissa. Eräs haastateltava sanoikin, että kuvavalinnat olivat erittäin hyvät.

Muu aineisto

Opiskelijoiden näkemyksiä olen tuonut esiin Nelli Fagerudd:n opinnäytetyöstä. Hän on tutkinut omassa opinnäytetyössään HAAGA-HELIA Porvoon yksikössä tapahtuvaa oppimista sekä oppimisen edistämistä. Lisäksi hän tutki opettajien ja opiskelijoiden näkemyksiä, toimintaa ja keskinäisiä suhteita. Kaikki nämä edellä mainitut aiheet ovat nousseet huomion arvoisiksi suunnitellessa uutta Campusta. (Fagerudd 2008.) Mielestäni hänen tutkimustuloksensa antavat hyvän perustan ja sen kautta sopivat hyvin lisämateriaaliksi tutkimukselleni, koska ne tuovat esiin opiskelijoiden toiveita ja mielipiteitä muun muassa yleisesti oppimisesta, työharjoitteluista ja projekteista. Tutkimuksenihan keskittyy opiskelijoiden mahdollisuuksiin mietittäessä Taide-
tehtaan toimintoja; mitä mahdollisuuksia matkailun opiskelijoilla voisi olla. Mielestäni tärkeää on myös huomioida hyödyt, joita opiskelijat voisivat saada osallistumalla Taidetehtaan toimintoihin.

Lisäksi olen osallistunut uuden Campus Porvoo opetussuunnitelman kehitystyöhön osallistumalla joihinkin työryhmien kokouksiin. Näistä kokouksista olen saanut paljon lisätietoa, muun muassa monistemateriaalia, jota olen pystynyt käyttämään lähteenä opinnäytetyössäni. Minulla on myös ollut mahdollisuus näissä kokouksissa tuoda esille opiskelijanäkökulmaa käsiteltävinä olleisiin asioihin. Olen myös seurannut ja lukenut tiiviisti opetussuunnitelmatyöhön liittyvää materiaalia Black Boardissa, OPS- läroplan – sivuilta. Tätäkin materiaalia olen käyttänyt hyväkseni tutkimusta tehdessäni.

4.3 Tutkimuksen luotettavuus

Yksi tutkimuksen tärkeä osa-alue on pohtia tutkimuksen luotettavuutta. Luotettavuutta arvioidaan tällöin reliabeliuden eli toistettavuuden, sekä validiuden eli tutkimuksen pätevyyden kautta. (Hirsjärvi ym. 2008, 226.)

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa käsite reliabelius tarkoittaa mittaustulosten toistettavuutta. Menetelmän piirissä on kehitelty erilaisia tilastollisia menettelytapoja asian selvittämiseen. Esimerkiksi tutkimus on silloin reliabeli, kun samaa henkilöä tutkitaan ja eri tutkimuskerroilla saadaan sama tulos. (Hirsjärvi ym. 2008, 226.) Käytettäessä esimerkin mittaustapaa, ei tutkimuksen luotettavuus ole kovinkaan hyvä. Olen tehnyt haastatteluni keskellä Taidetehtaan ja Porvoo Campuksen muutosprosessia, jossa uutta tietoa asioiden kehittymisestä tulee kuukausittain ja muutoksiakin on tullut. Nämä seikat vaikuttavat siihen, ettei samoja tuloksia voi saada henkilökohtaisella tasolla, edes haastatteleamalla samoja henkilöitä. Toinen kvantitatiivisen tutkimuksen arviointiin liittyvä käsite on validius, joka tarkoittaa tutkimuksen pätevyyttä. Tällä tarkoitetaan tutkimusmenetelmän tai mittarin kykyä mitata juuri sitä mitä on tarkoituskäsite. Esimerkiksi silloin tuloksia ei voi pitää pätevinä, kun tutkija ja kyselylomakkeeseen vastaajat ovat käsittäneet kysymykset eri tavalla ja tutkija edelleen käsittelee tuloksia oman ajattelumallinsa mukaisesti. (Hirsjärvi ym. 2008, 226–227.)

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa on pyritty välttämään näitä käsitteiden reliabelius ja validius käyttöä, koska ne ovat saaneet erilaisia tulkintoja menetelmän piirissä. Kaikkien tutkimuksien luotettavuutta ja pätevyyttä tulisi kuitenkin arvioida jollakin tavalla. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa ydinasiat tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa ovat henkilöiden, paikkojen ja tapahtumien tarkat kuvaukset. (Hirsjärvi ym. 2008, 227.) Olenkin pyrkinyt kuvaamaan tutkimukseni eri vaiheita selkeästi ja totuudenmukaisesti. Kuvaamisen lisäksi olen pyrkinyt myös perustelemaan tekemiäni valintoja mahdollisimman hyvin. Näin olen tehnyt esimerkiksi aineiston keuruun sekä aineiston luokittelun kohdalla. Tutkimukseni luotettavuutta parantaa myös tulosten tulkinnassa käytetty tutkimuselosteena oleva suorat haastateltavien lainaukset. (Hirsjärvi ym. 2008, 228.) Näiden avulla lukija voi nähdä miten olen saamiini tuloksiin päätenyt.

5 Tulokset

Tutkimustuloksiin olen liittänyt otteita Nelli Fagerudd'in opinnäytetyöstä, ”Kohti yhteisöllistä Porvoo Campusta – Näkemyksiä oppimisesta ja oppimisen edistämisestä” vuodelta 2008. Tärkeää tässä on huomioida, että nämä opiskelijoiden kommentit ovat välittyneitä Fageruddin työstä eivätkä siis ole minun itseni tuottamaani aineistoa. Lisäsin kommentit tutkimustuloksiini, jotta lukijalle välittyisi opiskelijoiden ajatuksia ja mietintöjä käsitteillä olevasta aiheesta. Ideanani on peilata Fageruddin saamia tutkimustuloksia omiin tutkimustuloksiini. Opinnäytetyön rajallisuuden vuoksi (aika, laajuus, aiheen rajaaminen) en nähnyt tarpeelliseksi lähteä koamaan omaa aineistoani opiskelijoiden ajatuksista vaan rajasin haastateltavani koskemaan toimijoita ja heidän ajatuksiaan opiskelijoiden osallistumismahdollisuuksista. Fagerudd'in aineisto opiskelijoiden ajatuksista ja mielipiteistä liittyen opiskeluun ja oppimiseen ovat laajat. Lisäksi hänen tutkimustuloksensa ovat edelleen ajankohtaisia, koska sekä opetussuunnitelmatyö että Porvoo Campus rakennusurakka molemmat jatkuvat edelleen.

Seuraavassa osuudessa tulen käymään yksityiskohtaisesti läpi tutkimustuloksiani. Alkuun kerron lyhyesti aineistoni analyysistä. Kappaleessa kerron pääkohdat siitä, miten lähdin aineistoani purkamaan. Varsinaisia tuloksia esitellessäni olen selkeyden vuoksi kirjannut tutkimusongelman ensimmäiselle riville, lihavoiduin kirjaimin. Tämän alle olen osassa tuloksia liittänyt opiskelijoiden mielipiteen, jonka olen kirjoittanut pienemmällä kirjain koolla, jotta nämä kaksi erottuvat toisistaan. Näiden jälkeen alkaa varsinainen tuloksien esittely. Suorat haastateltavien lainaukset olen merkinnyt kursivoinneilla.

Aineiston analysointi

Keräämääni aineistoa lähdin litteroinnin jälkeen pilkkomaan niin, että kokosin ensin jokaisen vastauksen kunkin kysymyksen alle. Tässä vaiheessa annoin haastateltaville kirjaimet a, b ja c jolloin a tarkoittaa haastattelu 1. b haastattelu 2. jne. Jos kysymykseen oli tullut useita vastauksia merkitsin ne esimerkiksi seuraavalla tavalla: a. i, c. iii, jotta vastauksien luokittelu analysoinnin seuraavassa vaiheessa olisi helpompaa. Lisäksi pystyin jäljittämään vastauksia myös litteroidusta aineistosta paremmin. Teoksessa Tutkimushaastattelu, Teemahaastattelun teoria ja käytäntö, tuodaan esille useita erilaisia apukeinoja aineiston luokitteluun. Näitä voi olla mm. tutkimusväline tai menetelmä tai vaikkapa tutkimuksen teoria ja teoreettiset mallit. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 148.) Useiden aineiston lukukertojen jälkeen alkoi minulle muotoutua tutkimukseni kannalta oikea luokitteluvaihtoehto. Päätin jakaa aineistoni käyttäen apuna tutkimukseni

tutkimusongelmia sekä alaongelmia. Tämä vaihtoehto tuntui loogiselta ja selkeältä tutkimukseni kokonaisuuden kannalta.

Tutkimustulokset

Tutkimustulokset olen luokitellut, kuten edellä on mainittu, tutkimusongelmien ja alaongelmien mukaan, omiin kokonaisuuksiinsa. Alkuun kartoitan lyhyesti haastatteluissani esiin tulleita Taidetehtaalle ja Porvoo Campuksen alueelle suunnitteilla olevia matkailuun liittyviä toimintoja. Toiminnoilla tarkoitan tässä laajasti sekä yritys- että muuta toimintaa, joita haastateltavat tuovat haastattelujen kautta esille. Alueen toimintojen kartoittamisen lopussa tuon esille myös jo virallistetut tiedot niiltä osin kun niitä on ollut mahdollista saada. Nämä tiedot olen koonnut Porvoon kaupungin kehittämisjaoston pöytäkirjoista. Näiden virallisten tietojen kautta haluan tuoda lukijalle kokonaisvaltaisempaa tietoa käsittelemästäni aiheesta.

Toinen kokonaisuus selvittää niitä toimintoja joihin haastattelujeni perusteella opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua. Seuraavaksi tuon esille toimijoiden ajatuksia siitä olisiko opiskelijoille osallistumisestaan hyötyä ja jos on, niin mitä hyödyt voisivat olla. Viimeisenä perehdyn niihin haasteisiin, joita opiskelijoiden mahdollinen osallistuminen toisi tullessaan. Tässä keskityn lähinnä HAAGA-HELIA Porvoon yksikön sekä uuden opetussuunnitelman luomiin haasteisiin tutkimusrajauksieni vuoksi.

Mainittakoon vielä selvyuden vuoksi, että olen merkinnyt lainauksiin haastateltavat pienin aakkosin eli a, b ja c. Haastattelu a tehtiin ryhmähaastatteluna jonka vuoksi olen merkinnyt pienen a – kirjaimen perään yläindeksin ¹, ² tai ³ esittämään ryhmähaastattelun eri vastaajia.

A. Mitä toimintoja Porvoo Campuksen ja Taidetehtaan alueelle on suunnitteilla?

En muodostanut varsinaista kysymystä liittyen alueen matkailutoimintoihin vaan uskoin, että ajatuksia tulee esille muiden kysymysten kautta. Näin kävikin. Olen kerännyt alla haastateltavien vastaukset sekä viralliset tiedot alla olevaan taulukkoon, jotta lukijan olisi helpompi muodostaa aiheesta kokonaiskuva.

Taulukko 3. Taidetehtaan ja Länsirannan alueen matkailutoiminnot haastateltavien vastausten ja virallisten tietojen mukaan.

	Haastateltavat					Virallinen tieto
	a			b	c	
	a ¹	a ²	a ³			
Hotelli	x				x	x
Matkailutoimeen liittyvät	x			x		x
Tapahtumat	x	x				x
Kokoustilat	x					x
MediaCenter	x				x	x
Ravintola- ja kahvilatoimintaan liittyvät	x				x	x
Myymälät					x	x
Muut, (ei tarkempaa tietoa)	x	x	x	x	x	

Kaksi haastateltavista toi esille alueella toimivan hotellin, jota toinen haastateltava tarkensi:

"...jos tulee ja kun tulee ketjuhotelli." (c)

"... kaikki nää liikkeet jotka on siinä (Länsirannan alueella) hotelli ja mitä yrityksiä siinä sitten onki." (a¹)

Se mikä ketjuhotelli on kyseessä, ei tullut haastattelussa esille. Kaksi haastateltavaa toi esille matkailutoimiston, jonka toiminta on laajentunut nykyisestä mallistaan. Mikä ja miten tämä laajennus on tapahtunut, ei vielä haastattelua tehtäessä ollut tiedossa. Mutta:

"...se on (matkailutoimisto) tosi monipuolinen kokonaisuus..." (b)

Haastateltava jatkaa vielä, että tämän monipuolistumisen kautta voidaan opiskelijoille tarjota myös monipuolisempia harjoittelupaikkoja. Myös haastattelija a² mainitsi alueella toimivan matkailuinfon puhuttaessa alueen työharjoittelupaikoista.

Lisäksi alueella järjestetään paljon erilaisia tapahtumia laajoille kohderyhmille.

"...siinä toi Aleksanterin aukio on tapabtuma-aukio." (a³)

Tapahtumat ovat korkealaatuisia sekä hyvämaineisia. Esiintyjien monipuolisuus on myös tärkeä osa alueen menestystä. Katsomaan ja kuuntelemaan voi mennä niin teatteria, musiikkia kuin tanssiakin.

”...että Taidetehtaan ja Campuksen alueelle tullaan mielellään pienemmälläkin korvauksella kunhan siellä vain saa esiintyä.” (a²)

”... vaan tullaan sinne koska sinne on kunnia tulla, siellä on kivaa olla siellä niinku toimii.” (a²)

Ehdottomana alueen menestyksen kannalta nähtiin juuri tapahtumatuotannon toimivuus. Tällä haastateltavat tarkoittavat sitä, että tapahtumatuotannon takana on toimiva koneisto, joka hoitaa järjestelmällisesti ja tehokkaasti asiat markkinoinnista kahvinkeittämiseen, unohtamatta asiakaspalvelun tärkeyttä.

”Tilat on varattu, ovet on auki ja kiinni silloin kun pitää ja markkinointi pelaa ja sillä lailla että ei ole niinku se että tullaan sinne ja huomataan että joka asiassa tökkii ja ja sillon saa kahvii kun tarttee kahvii...” (a¹)

Haastateltava jatkaa:

”...miten hoidetaan ne asiakkaat jotka tulee katsomaan juttuja.” (a¹)

Muita haastattelussa esille tulleita toimintoja ovat erilaiset myymälät, ravintola sekä Taidetehtaan taaseen rakennettu MediaCenter kokoustiloihin.

”Toimiiko se alue yhdessä vaikka siinä on oppilaitosta, siinä on kokoustilaa, myyvää Taidetehtaan taiteilijoiden työtiloja, MediaCenteriä, hotellia, ravintolaa, myymälöitä ja kaiken keskellä vielä rakennustyömaata.” (c)

Lisäksi alueen suunnittelutyön keskeneräisyyden vuoksi kaikki haastateltavat toivat esille enemmän tai vähemmän sellaista toimintaa, jota ei vielä oikein osattu varmasti tietää tai hahmottaa, esimerkiksi seuraavalla tavalla:

”...tää kulttuurilaitos, onko se sitten saaristokulttuuria tai taidemuseo tai jotain...” (c)

Länsirantaa, jossa siis Porvoo Campus ja Taidetehtas sijaitsevat, pyritään kiinnittämään osaksi matkailijoiden Porvoota. Virallisten pöytäkirjojen mukaan tulevaisuudessa matkailu- ja kulttuuripalvelut tulevat sisällyttämään Taidetehtaan toimintaan. Lisäksi matkailijavirtoja saadaan osaksi Länsirantaan kun suunnitteilla oleva hotelli valmistuu. (Kaupunkisuunnitteluosasto 2009, 2.) Olennainen osa alueen toimintaa tulee olemaan myös MediaCenter, joka sisältää huvi- ja viihdepalveluja, muun muassa toimistotiloja sekä monikäyttöisiä elokuvasaleja. Päivittäis- ja erikoistavarakaupat ravintoloihin muodostavat edellä mainittujen toimintojen kanssa elävän ja vireän keskusalueen Länsirannalle. (Kehittämiskauppi 2009a 10–13.) Alueen katsotaan tuovan 190–400 työpaikkaa toiminnan laadusta riippuen. (Kehittämiskauppi 2009b).

B. Mihin toimintoihin opiskelijat voisivat osallistua?

”Mut toi (asiantuntijuus) tulee myös mun mielestä siinä niin kun kokemuksen kautta... työelämässä.” (Fagerudd 2008, 49.)

”Fakta on se, että tää ei edes oo paljon työelämälähtöisempi jos sä oikeesti opiskelet tuolla normaalisti (tarkoittaen ”normaalia” luokahuone opiskelua Porvoon yksikössä)”. (Fagerudd 2008, 52.)

Nämä opiskelijoiden kommentit kuvaavat hyvin sitä, miten tärkeänä opiskelijat näkevät ja kokevat opiskeluiden linkittymisen työelämään. Edellä olevat opiskelijoiden kommentit kertovat samalla myös aitojen tehtävien puutteesta opiskelujen aikana. Tutkimuksessani kun kysyin opiskelijoiden ja muiden toimijoiden välisiä painopisteitä, pidettiin hyvin tärkeänä sitä, että opiskelijoiden toiminta olisi mahdollisimman elinkeinoelämälähtöistä.

”...emminä osaa nähdä mitä se on, mutta varmaan se on monipuolista ja -muotoista ja nimenomaan se elinkeinoelämälähtöisyys siinä on niin se on semmosta.” (c)

”Ja sitten se ajatus olis et se (opiskelijoiden osallistuminen) vois nykyistä selkeesti enemmän olla niin käytäntölähtöistä se opiskelu et tehdään oikeesti ja ja vähemmän ois sitä että opiskelijat miettii sitä että oikeesti että että mistä minä rupiaisin tekemään vaan ettei ole mitään oikeeta työtä mistä voi tehdä opinnäytetyön tai sitten jonkun osan opiskeluja suorittaa tai sitä ois tarjolla.” (a¹)

Opiskelijoiden tekemiä opinnäytetöitä pidettiin tärkeänä. Useilla haastateltavilla on jo aikaisemmin ollut kokemuksia opinnäytetöistä ja tämänlaisen yhteistyön toivottiin jatkuvan myös tulevaisuudessa.

”Ja perinteisesti meon meon oltu sit joissakin opinnäytetöissä tai näissä lopputöissä mukana ja ja sitä sitä ilman muuta on halu jatkaa.” (b)

Tärkeä osa ammattikorkeakouluopintoja ovat työharjoittelut. Haastattelemani henkilöt olivat valmiita tarjoamaan opiskelijoille työharjoittelupaikkoja sekä lyhyempiä että myös pidempiaikaisia. Kahdella kolmesta haastateltavista on ollut opiskelijaharjoittelijoita aikaisemminkin ja toivomuksena oli, että harjoittelijoita voisi olla mukana myös jatkossa.

”Mikä on hirviän hyvä sillon ko tulee joku työharjoittelu ettei se työharjoittelu ole se neljä tai kuusi viikkoa, sä ehdit just sisään ja sitten et kummallekkaan yhtään mitään hyötyä vaan että ne on pidempiaikaisia.” (a²)

”...joten se että toivon mukaan niin meillon meillon harjoittelijoita, harjoittelukäytännöt on edelleen voimassa.” (b)

”Me tarjotaan niille (opiskelijoille) työmahdollisuuksia, lyhyt aikaisempia tai jotain vähän pidempiäkin ehkä yrityksissä ja yritysten kehittämässä. Osin osana opiskelua osittain ehkä sit sillä lailla että ne pääsevät työelämään kiinni myöskin.” (a¹)

Toinen haastateltava jatkaa:

”...ja harjoittelu ja työharjoittelupaikkoja...” (a²)

”...sillon (tulevaisuudessa) meillä voi olla tekemässä erityyppisiä harjoitteluja, meillä voi ikään kuin vähän erikoistuaakin joihinkin asioihin.” (b)

Haastatteluissa tuli esille myös keikkatöiden ja kesätöiden mahdollisuus opiskeluiden ohella ja sitä kautta myös mahdolliset vakituiset työsopimukset.

”Ja perinteisestihän meillä on ollu sillä tavalla että et et harjoittelujakson jälkeen jos puolin ja toisin on hyviä kokemuksia niin on sit jatkettu meillä kesätöissä ja mikä jottei tulevaisuudessa todennäköisemmin tulevaisuudessa meidän rekrytarve on huomattavasti suurempi nii sitä kautta löytyis sitten kenties myös ihan työsubteita.” (b)

”Sekä opiskelun subteen (puhuttaessa opetussuunnitelman joustavuudesta) plus että se tuo valtavasti työtilaisuuksia opiskelijoille. Keikka hommiä.” (a²)

Edellä mainittujen opinnäytetöiden ja harjoitteluiden lisäksi esille tulivat myös erilaiset projektit sekä kampanjat joissa opiskelijat olisivat mukana. Nämä linkittyisivät opiskelijoiden kurssikokonaisuuksiin, jolloin heillä olisi mahdollisuus yhdistää teoria ja käytäntö.

”Toivottavasti me tehdään myös semmosia lyhyempiä töitä, asioita opiskelijoitten kans, tarkoitan jotakin jonkin kurssiin liittyvää jotain kampanjaa esimerkiksi.” (b)

”Ja niitä pitäis olla enemmän (tarkoittaen käytännönläheisiä case –tehtäviä) ja nythän tää ja emmä usko et se on siitä kiinni. Mä uskon ko tulee kyselyitä tänne meille et onks teillä tämmösiä case:ä mitä vois tehdä ja näitä juttuja. No aina ei välttämättä löydy, mut tähän pitäis tän alueen pitäis nyt tarjota huomattavasti enemmän.” (a²)

Fageruddin työssä opiskelijat pitävät tärkeänä työelämälähtöisten tehtävien lisäksi myös mahdollisuuksia osallistua työelämään jo opiskeluaikoina. Tähänkin ollaan valmiita vastaamaan haastattelemltani tahojen osalta. Kaikki vastaajat näkivät opiskelijoiden osallistumisen tärkeänä. Eikä vastuutakaan pelätä antaa opiskelijoille:

”... opiskelijoiden tapahtumakenttä jolla eli ois vastuulla se että tietyin väliajoin kerran kaks viikossa tai jotain niin siel (tarkoittaen Campuksen ja Taidetehtaan aluetta) on tapahtumia. Ja kohderyhmänä ois sitten se vois olla lapset, nuoret, aikuiset, mitä tahansa.” ”Ja siellä on taivas rajana.” (a¹)

”Ja tokihan sen (puhuttaessa opiskelijoiden osallistumisesta) täytyy niinkun tapahtua sillä tavalla että et et me ei niinkun heitetä vastuuta, sitä lopullista vastuuta sille opiskelijalle, vaan vaan se et me tarjotaan näitä tämmösiä tilaisuuksia niin että et siinon kaikilla osapuolilla semmonen turvallinen olo.” (b)

Opiskelijat tuovat Fageruddin opinnäytetyössä esille hyvin vahvasti sen ettei heille anneta vastuuta eikä heidän tekemällään työllä ole merkitystä kun ne tehdään kuitenkin loppujen lopuksi yrityksen haluamalla tavalla. Edellä mainittiin jo tapahtumien järjestäminen ja lisäksi esille tuli:

”Sillon ko esimerkiksi sanotaan pienen budjetin tuotanto niin mikä ettei joku tämmönen kouluopiskelijaryhmä tekis sen markkinointisuunnitelman ja kaikki graafiset jutut ja kaikki mitä siihen kuuluu ja veis maailmalle jollain pienellä budjetilla.” (a¹)

Kaksi haastateltavaa mielestäni kiteytti hyvin mieleeni jääneen tunnelman liittyen tähän kokonaisuuteen:

” Ja sanoisin lyhyesti että et kaikkia mihin vaan opiskelijat suostuvat.” (a¹)

” ... opiskelijat ovat osa sitä yhteisöä.” (c)

C. Mitkä ovat opiskelijoiden mahdolliset hyödyt osallistumisesta?

”Meidän tehtävät on ollu sellasia, että me tehdään joku mielikuvitustehtävä, et sitä ei viedä sinne firmaan asti. ... ja niin edespäin, mutta sitä ei käytetä mihinkään sitä työtä. Se tiedetään jo heti alussa et sitä ei tulla käyttämään.” (Fagerudd 2008, 52.)

Näin kertoi eräs Fageruddin haastattelemissa opiskelijoista. Opiskelijat kaipaavat työelämälah-
toisyyttä ja aitoja tehtäviä, joiden kautta tietoa voi soveltaa. Kaikki haastateltavat toivat esille
miten tärkeää opiskelijoille on olla yhteydessä työelämään koko opiskeluidensa ajan. Eräs haas-
tateltava yhdisti opiskelun ja työelämän eripituisten aitojen työkokemusten avulla. Työt tehtäi-
siin edellä mainittujen töinä esimerkiksi työharjoitteluina, keikkatöinä tai vaikkapa projekteina
ja näistä töistä opiskelijalle annettaisiin työtodistus.

*”...minusta just tapatumat on siitä hyvä esimerkikiko on kertaluonteisia mutta niistä koostuu opiskeluiden
aikana jo melkoinen kokemus.” (a¹)*

*”...ja ne opinnot suorittanut opiskeluista ja mitä se (todistus) pitää sisällään niin sen lisäksi on työtodis-
tus... Et se ei oo vaan että et se on leikkisi jotain vaan että voi sanoa että mulla on työkokemusta OI-
KEESTI.” (a¹)*

Ja toinen haastateltava jatkaa samasta aiheesta:

”On se se on todella arvokasta sit ko hakee työtä.” (a²)
(Tarkoittaen työtodistusta valmistumisen jälkeen.)

*”Ja site varmasti se mitä – sano aikaisemmin et se että niinku opiskelijalla on valmistuessaan näistä kahdes-
ta amk:sta omaa myös työkokemuksen . Ei pelkästään vain se pakollisen työharjoittelun josta kukaan ei
oikein kehtaa sanoa että mitä tuli tehtyä.” (a³)*

Työkokemuksen sekä työtodistuksen lisäksi opiskelijalle tulee aidoista työelämäkokemuksista
onnistumisen tunteita, sekä niiden kautta yhdistyy teoria ja käytäntö:

”... et opiskelijat eivät tunne et ihan turhaa, mäen täällä onnistu mäen pysty...” (a²)

”Tää on musta niinku opiskelussa hirveen iso oivallus joka vie aina paljon aikaa että ne asiat jotka pitää joista luennoidaan ja jossaki kirjoista luetaan et ko pitää tentissä suorittaa et niillä on joku subde siihen mitä oikeasti tarvitsee. Ja kuinka hirveän hankala on opetella ulkoa asioita joista ei tajua et hei et tällä on ihan oikeesti käyttöä.” (a¹)

”Ja sit jos on opiskelija sää opettelet ne ulkoa ja beti ko tentti, unohdat ne.. Ulkooapetteleminen ja ymmärtäminen, oivaltaminen kaks eri asiaa.” (a²)

Oikean työkokemusten kautta saadaan opiskelijoille myös ”tekemisen meininki” sekä aito kosketus työelämään, kuten yksi haastateltava sanoi. Hän kertoi esimerkin siitä, miten eräs opiskelijaryhmä oli tehnyt markkinointia matkailuyritykselle. Opiskelijoiden täytyi miettiä sitä mihin annettu budjetti oikeasti riittää, voiko laittaa sivun mainoksen Helsingin Sanomiin vai täytyykö keksiä jotain muuta. Tässä tulee esille myös edellä jo mainittu vastuun jakaminen opiskelijoille oikeiden tehtävien kautta.

”Eli sillon tuli AHAAA joo et pitää kattoa ja ehkä keksii jotain uutta ettei vaan Hesaria tai pieni ilmoitus Hesarissa et se (raha) uppoaa sinne.” (a¹)

Varhaisilla työkokemuksilla voi olla vaikutusta myös opiskelijoiden asenteeseen sekä työtä että opiskeluitaan kohtaan. Fageruddin tutkimuksessa tulee ilmi se, että usein: ”..opiskelijat suorittavat vielä pitkälti opettajaa, eivätkä itseään varten.” (Fagerudd 2008, 65.) Tämän lisäksi usein opiskellaan vain, että saataisiin kerättyä opintopisteitä tai että saadaan ammatti. Myös eräs haastateltavista mainitsee opiskelijoiden ja työelämän suhteista:

”..just ettei kaikilla kaikki ei tiedä et mikä se työ.. työelämä tarkoittaa.” (a²)

Ja toinen ryhmän haastateltava jatkaa:

”Ja oikeestaan niinku sen toivois niinku ja... mitä opiskelijat toivois toistaiseks olis se että työelämä ei ole se että pääsis elämään oikeeta elämää vaan että tavoite on että vois tehdä työksensä sellasia asioita joita haluaa tehdä ja joita pitää tärkeenä tehdä ja että SE on oikeeta elämään. ... muttaettä se työ ei oo niinku kielteinen pakollinen paha joka pitää hoitaa että sais vähän fyrkkaa.” (a¹)

Näiden edellä mainittujen hyötyjen lisäksi opiskelijat pääsevät alueen toimintaan osallistumalla osaksi alueen kehitystyötä. Kehitystyöhön opiskelijoilla on mahdollista osallistua edelläkin jo mainittujen opinnäytetöiden sekä erilaisten projektien kautta. Näin opiskelijat saavat haastavia käytäntöön kytkeytyviä tutkimus – ja projektien aiheita ja samalla alueen ongelma-alueille voidaan rakentaa esimerkiksi opinnäytetyökokonaisuuksia, joiden kautta ongelmaan pyritään löytämään ratkaisuja. Eräs haastateltava sanookin:

”... sen (yhteistoiminnan) PITÄISI olla parhaimmillaan tietynlainen win-win –tilanne että et puolin ja toisin hyödytään...” (b) .

Opiskelijat nähdään myös sillan rakentajina alueella toimivien toimijoiden kesken, jolloin opiskelijat todella ovat osa alueellista kehitystä. Tähän liittyy vahvasti haastateltavan mielestä myös se, että opiskelijat näin lujittavat itseään jo opiskeluiden aikana elinkeinoelämään. Samalla: *”kyllähän ne (opiskelijat) saa siihen toimintamallia ja mielikuva miten Porvoossa tää homma tehdään...”* (a¹), miettii eräs haastateltavista.

Tärkeänä pidettiin myös sitä, että yhdessä tekevät opiskelijat oppivat toisiltaan. Opiskelijaryhmistä oli haasteltavilla myös hyviä kokemuksia:

”Ja jos tos vaiheessa varsinkin kun koska sillan se ryhmä semmonen voimavara aina josta oppii et, sen näki hyvin siinä meidän –case:issä että tekijät oppi toisiltaan erilaista osaamista siellä ryhmän sisällä.” (b³)

D. Mitkä ovat toimijoiden mahdolliset hyödyt opiskeluiden osallistumisesta?

Tutkimukseni kannalta on tärkeää tuoda esille myös ajatuksia siitä, miten toimijat puolestaan hyötyisivät opiskelijoiden osallistumisesta. Toivon, että tähän liittyvän tutkimusaineiston kautta, sekä opiskelijoille että muille lukijoille, heräisi ajatuksia opiskelijoiden osallistumisen tärkeydestä osana Porvoo Campuksen ja Taidetehtaan alueen toimintaa.

Olen koonnut tämän asiakokonaisuuden alkuun opiskelijoiden omia ajatuksia ammattikorkeakouluopiskelijasta, jotka yllättivät niin tutkimuksen tekijää Fageruddia, kuin myös minua lukuessani hänen tutkimustaan.

”Suunnaton (ei tavoitteita, kutsumusta mihinkään ammattiin)”

”Kypsytymätön ajatusmaailmaltaan, kykenemätön uudenlaiseen ajatteluun, mukavia.”

”Ei aina tiedä mitä tulevaisuudeltaan haluaa, ihan reipas, mutta ei tottunut näkemään vaivaa ja todella miettimään oppimistaan...” (Fagerudd 2008, 68.)

Opettajilla oli Fageruddin mukaan oli positiivisemmat ajatukset opiskelijoista. Nämä ajatukset opiskelijoista tulivat esille tutkimuksessani kun kysyin opiskelijoihin liittyvistä voimavaroista seuraavalla tavalla:

”Jo nyt mua aina välillä yllättää vaikka ei pitäis yllättää mut kuitenkin se että sieltä (opiskelijoilta) tulee yleensä niin semmosia freesejä ajatuksia.” Ja hän vielä jatkaa: *”... mut jo nyt on jo niinku nähty sitä että näissä opiskelijatöissä niin sieltä tulee niinku täysin ennakkolunottomasti asioita ja se on mun mielestä ihan hyvä asia.”* (b)

”... niin ne (opiskelijat) saattaa tehdä tyhmiä kysymyksiä ja saattaa siinä paljastaa hirveen viisaita ajatuksia, et ne jotka muka jotain tietää niin sokeutuu sille ja sit ko tulee joku niinku ulkopuolelta ja saattaa kyseenalaiseksi sen niin että tosiaan miksköhän me näin näin tehdään...” (a¹)

Haastateltava tarkoittaa tässä sitä, että kun opiskelija tulee mukaan esimerkiksi yrityksen toimintaan, niin hän näkee asiat raikkaasti, uudella tavalla ja kyseenalaistaa asioita. Tämä tuo lisäarvoa toimijalle, jonka toiminnassa opiskelija on mukana. Lisäksi opiskelija toimii tätä kautta tärkeänä voimavarana yrityksille ja alueen toimijoille yleensäkin, koska näiden opiskelijoiden ajatusten kautta voidaan saada uusia ja parempia toimintamalleja.

Vahvasti tuli esille opiskelijat työvoimana kuten edellä jo hiukan tulikin esille.

”Ja tota, silläläilla se on vaatinut (yhteistyö opiskelijoiden kanssa) paljon työtä että eri osapuolet on nähny että opiskelijat on ensinnäki tietysti opiskelijoita mutta ne on myös ihmisiä ja ne on työvoimaa ja niinku... aikalailla terveellä lailla asenteellista työvoimaa.” (c)

Puhuttaessa siitä miten opiskelijat saavat työkokemuksien kautta ajatuksen siitä, miten asiat Porvoossa tehdään, tulee esille myös:

”... jolloin osaavan työvoiman (opiskelijat) saaminen on aika helppoa jos on hyvä maine niin jatkossa.” (a¹)

Haastattelussa tuli esille ajatus opiskelijapoolista. Yksi haastattelemani taho näki tulevaisuudessa opiskelijapoolin, jonka kautta he kouluttavat opiskelijoita niihin työtehtäviin, joita alueella olisi kulloinkin tarjolla. Opiskelijat valitsisivat itse erikoistuvatko he johonkin tiettyyn työtehtä-

vään vai kiertävätkö he eritehtävissä ja hankkivat useanlaista työkokemusta. Tähän liittyen muodostetaan sähköinen kanava, jossa avoimet työpaikat ovat helposti ja nopeasti opiskelijoiden nähtävissä ja saatavilla. Koska Porvoo Campuksen ja Länsirannan alueesta Taidetehtaan tulee eläväinen tapahtumapaikka jossa on koko ajan jotain meneillään, täytyy sähköisen työpaikkakanavan toimia niin pitkäaikaisten, lyhytaikaisten sekä yllättävienkin tilanteiden vallitessa. Työpaikat ovat vahvasti kytköksissä alueella toimiviin matkailutoimintoihin, joita olen käynyt tarkemmin läpi kohdassa yksi: ”Mitä toimintoja Porvoon Campuksen ja Taidetehtaan alueelle on suunnitteilla?”. Näitä työtehtäviä siis voisivat olla vastaajien mukaan esimerkiksi hotellin vastaanoton, tarjoilijan tai vaikkapa kokousemännän tehtävät. Työtehtäviin on työhaastattelut niin kuin on työpaikkoihin yleensäkin. Työtehtäviä on mahdollista tehdä pareittain tai ryhmissä riippuen työtehtävästä. Tehdyistä työtehtävistä saa työtodistuksen.

”Ja sinne (tarkoittaen työpoolia) muuten varmaan kannattas tehdä esimerkiksi sillä lailla että et jos ei ole hirveesti työkokemusta nii sitten on aina pari jotka tekee et siinä on niinku tavallaan se työssäoppiminen taattu eikä niinku sillai et sinä saat tästä sen kurssin ja meet jonnekei outoon paikkaan.” (a¹)

Haastatteleman tahot näkivät itsensä linkittäjänä opiskelijoiden ja kentän välillä. Tämä tarkoittaa sitä, että toimija toisi kentän toiveet ja tilanteet eteenpäin opiskelijoille ja tätä kautta näiden kahden toiveet ja tarpeet kohtaisivat paremmin kuin nykyään. Lisäksi kentällä esiin tuleviin ongelmakohtiin voitaisiin puuttua entistä paremmin.

”Me pystytään olemaan välittäjäaineena siinä niinku ammattikorkeakoulun opiskelijaresurssin ja sit näiden toimijoiden välillä yritysmaailman ja yhdistysmaailman välillä. Ja että se niinku resurssi mikä sielä on sielä ammattikorkeassa niin se välittyy sitten kentälle ja eteenpäin. Notkeammin kuin nykyään.” (a³)

”Et me voitais olla siinä ikään kuin sellainen jonkinlainen linkittäjä että... --että et tavallaan niin kun ollaan niin tietoisia siitä kentän tarpeesta mitä sieltä sieltä niin kun halutaan vähän samantyyppisissä asioissa eli harjoittelupaikkojen suhteen, projektitöiden suhteen, kenties joidenkin sellaisten sellaisien ongelma-alueiden suhteen jotka sitten johtaa siihen että nünnen nünnen kehittämisen ympärille rakennetaan just näitä opinnäyteyökokonaisuuksia ja tällä tavalla – jotenkin me voitais olla sellanen, semmonen myös semmonen kokoava elementti siinä yhteistyössä.” (b)

Vahvana tulee esille myös edellä jo mainittu win-win – tilanne, jolloin opiskelijoiden tekemät tutkimukset ja vaikkapa projektityöt voidaan tuoda osaksi toimijoiden yritystoimintaa. Ja saada tällä tavalla uusia ja toimivia ideoita toimintamallien kehittämiseen.

E. Mitä mahdollisia haasteita opiskelijoiden osallistumiseen liittyy?

Tämä kokonaisuus keskittyy tuomaan esille niitä haasteita sekä vaatimuksia mitä opiskelijoiden osallistumiseen haastateltavien mukaan liittyy. Nämä seikat on hyvä huomioida, koska niiden kautta voidaan mahdollistamaan opiskelijoiden osallistuminen.

”Mutta mu toivottavasti edelleen kaikkiaan liittyy jotenkin, jollakin tavalla sit tietysti niin opetussuunnitelmaan, minkälainen se sitten onkaan.” (b)

Haastateltavien mielestä opiskelijoiden osallistumismahdollisuuksien perustana toimii Porvoo Campuksen uusi opetussuunnitelma. Haastattelujen aikana esille tuli, että opetussuunnitelman täytyisi olla nykyistä joustavampi. Joustavuuteen liittyy ajatus alueesta monipuolisena tapahtumapaikkana, jossa koko ajan on jotain meneillään. Tästä syystä sekä aikataulut että töiden luonne vaihtelevat. Ja tähän vaihtelevuuteen täytyisi uuden opetussuunnitelman vastata.

”Ja sitten semmonen ops:iin on tullut semmonen jousto että ei tarvitse varata yhdeksän kuukautta etukäteen jotain opiskelijatyötä jotain työtä tai jotain semmosta vaan siinon sitä joustoa.” (a²)

”Ja myöskin sitä et jos tarvitaan joku et se löytyy ilman että me tiedetään se puoltavuotta aikaisemmin tai että tarkekaan määritellyt nyt ois puoleksitoistakuukaudeksi tämmönen henkilö, keksittekö mitään tekemistä. (a¹)

Opiskelijoiden ja kentän tarpeiden yhdistäminen opetussuunnitelman kautta tulee myös olemaan haasteellista. Kentän tarpeiden seuraaminen ja ”ajan hermolla” pysyminen nähtiin tärkeänä.

”Mutta, mut toivottavasti sitä opetussuunnitelmaa ollaan on on tutkailtu yhdessä sillä tavalla että et tavaltaan, koulun näkökulmasta vastataan siihen kentän huutoon ja tarpeseen--.” (b)

”No varmasti se haaste se on edelleen sielä sielä opetussuunnitelma puolella että et löydetään nimenomaan niitä ydinkohtia sellaisen tyyppisiä kokonaisuuksia sinne opiskelupuolelle jotka sitten voidaan ajaa käytäntöön, käytäntöön sitten näissä harjottelujaksoissa. Se on varmasti vaikka kuinka tehtäs sitä työtä nyt jotta tässä hetkessä kun eletään vuotta 2009, niin niin se ei tuu varmasti kerralla valmiiksi ja sitten myös se tosi-asia että kenttään elää koko ajan et siin pysytään jatkuvasti ajan hermolla.” (b)

Edellisessä lainauksessa viitattiin myös siihen haasteeseen, että opiskelijoiden kurssitarjonta sisältöineen ja aikataulutuksineen, vastaisivat niitä tarpeita, joita alueen toiminta edellyttää.

”Et mikä on järkevää ja milloin. Et esimerkiksi jos me ajatellaan näitä harjottelu, harjottelujaksuja että et ne sijoitus semmisiin ajankohtiin jolloin sitten taas niinku on järkevää meidän näkökulmasta tarjota sitä paikkaa ja toisaalta et kurssit totentuu sellaisessa tempossa että että jos näitä käytännönongelmia pureskellaan yritystenkin näkökulmasta, kentänkin näkökulmasta niin että ne aikataulullisesti saadaan stemmaamaan. Kentällä on yleensä aina kauhea kiire, jos joku ongelma ilmenee, niin silloinhan tavallaan niinkun sen äärelle pitäisi päästä heti. No, meidän tiedetään että heti ei ole aina mahdollista, mutta miten pian.” (b)

”Ja tota mä toivon et silloin ois tätä tapahtumatoimintakursseja tai koulutusta olemassa HAAGA-HELLAssa koska se on kuitenkin tapahtumatalo.” (a²)

Opetussuunnitelmaan liittyvien haasteiden lisäksi haastatteluissa tuli esille myös useita henkisiä haasteita, joita olisi hyvä opiskelijoidenkin tiedostaa. Huomattavaa on, etteivät nämä haasteet liity vain opiskelijoihin vaan ne koskevat yhtä paljon kaikkia toimijoita. Yhtenä henkisenä haasteena on luoda alueelle hyvä maine. Haasteltavien mukaan tärkeää on, että se rakennetaan nimenomaan yhdessä, jokainen huolehtien omasta osuudestaan.

”Mut että muualta Suomesta tullaan katsomaan innovaatioympäristöä ja jossa on undella lailla kulttuuria ja matkailu ja opiskelu ja kehittämisenkeinojen kehittäminen yhdistetty.” (a¹)

”Et siinä se että just sitä laadusta ko sä puhuit koska tää maine on just niin hyvä kuin sen heikoin lenkki. Et jossain siinä tössitään usein niin se maine lähtee liikkeelle nii sen takia pitää ihan kaikkien toimijoiden toimia siellä.” (a²)

”Sitten vois sanoa että HAAGA-HELLA olis semmonen mainen että sinne niinku hakis niinku paljon ihmisiä opiskelemaan että ois tosi ylpee et, hei mä pääsin!” (a²)

Myös opiskelijoilla on oma vastuunsa hyvän maineen luomisessa:

”Asiakkaat sanoo että onpa viehättäviä ne nuoret ihmiset kun ne olivat niin motivoituneita ja myönteisiä ja kykeni palvelemaan niin hyvin.” (a¹)

Haastatteltavien mielestä alueeseen sitoutuminen on myös hyvin tärkeä henkinen haaste, jonka eteen joutuvat sekä opiskelijat, että muut alueelle mukaan tulevat toimijat.

”Kyl mun mielestä vois olla niinku ko aattelee et se on, kuin kukaan amk:hon menee et et on tietonen et sä jossain määrin sitoudut osallistumaan tähän alueen toimintaan työpanoksella tai jollain. Ettei oo sitten semmosta joka sitten päättää et emmää tohon lähde.” (a²)

”Se että mikä se tän alueen, tässä mennään välttämättä tähän alueidentiteettiasiaan mitä on tutkittukin, ja se että millä lailla täällä yritykset, jo no erityisesti yritykset, miten ne sitoutuu tähän alueeseen ja toimintaansa ja onko se, löytyykö sieltä juurevuutta että sen varaan voi niinku tulevaisuutta rakentaa.” (c)

Tärkeää on myös yhteisen ”sävelen” löytäminen ja yhteisten päämäärien löytäminen.

”Ja se vaatii että kaikilla on sama tahtotila kun sinne mennään. (tarkoittaen Taidetehtaan ja Porvoo Campuksen aluetta)” (a²)

”Eikä se myöskään tule sillai heti ja itestään vaan sehän vaatii että kaikki aktiivisesti pyrkii sitä kohti, et siis et meillä on kaikilla hirvee työ siinä et – ja kukin pitää kiinni ja sitoutuu mitä on et opettaja opettaa ja kehitysyhtiö kehittää ja Taidetehtaan toimijat toimii mut se et se vaatii aktiivista, pitkäjänteistä tekemistä että siitä syntyy lisäarvoa.” (a¹)

6 Johtopäätökset

Tutkimukseni tavoitteena oli selvittää opiskelijoiden mahdollisuudet osallistua Taidetehtaan ja Porvoo Campuksen alueen toimintaan. Lähtökohtanani oli lähteä selvittämään, mitä toimintoja alueelle ollaan suunnittelemassa. Tämän jälkeen pyrin vastaamaan, mihin opiskelijat voisivat osallistua ja miten osallistuminen hyödyttäisi opiskelijoita. Lisäksi halusin selvittää mitä mahdollisia haasteita aiheeseen liittyisi.

Tulosten perusteella alueelle ollaan kaavailemassa monipuolista toimintaa, hotellista erilaisten myymälöiden kautta tapahtumiin ja muunneltavissa oleviin teatteri- ja kokoussaleihin. Tutkimukseni mukaan haastattelemani toimijat ovat valmiita ottamaan opiskelijoita mukaan lähes kaikkeen toimintaan mitä alueelta löytyy. Tutkimustulokseni painottavat työelämälähtöisyyttä ja siihen liittyviä tehtäviä, projekteja, kampanjoita ja opinnäytetöitä mahdollisuuksina osallistua alueen toimintoihin. Lisäksi toivottiin, että opiskelijat toisivat oman työpanoksensa alueelle kesätöiden, harjoitteluiden ja kenties jopa vakituisten työpaikkojen kautta. Työelämän ja opiskeluiden yhdistäminen on myös Porvoo Campuksen johtava ajatus. Teoriaosuudessa mainitseni erilaisten menetelmien, kuten projektioppimisen ja ongelmaoperustaisen oppimisen avulla opiskelijat pääsevät opintojensa aikana osaksi alueen toimintaa jokapäiväisissä opiskeluissaan. Opiskelijoiden työllistyminen jo opiskeluiden aikana vahvistaisi myös opiskelijoiden mahdollisuuksia jäädä Porvoon alueelle valmistumisen jälkeenkin. Kokonaisuudessaan vaikuttaa siltä, että Campukselle kaavailut uudet oppimismenetelmät, opiskelijoiden toiveet ja Taidetehtaan toimijoiden tarpeet ja ajatukset tulevaisuuden yhteistyöstä näyttävät kohtaavan varsin hyvin.

Tutkimuksessa opiskelijoiden osallistuminen alueen toimintaan nähdään kuitenkin hieman yksipuolisena. Toisaalta opiskelijat ovat työvoimaa, jotka tekevät kaikkea mahdollista mitä alueen toimijat tarjoavat. Tästä kertoo se, ettei tutkimukseni tuonut esille lainkaan ajatuksia opiskelijoiden taloudellisesta hyötymisestä. Toisaalta taas opiskelijoiden toivotaan olevan olennainen osa alueen toimintaa ja toimivan yhteistyökumppanina alueen eri toimijoiden ja tehtäväkokonaisuuksien välillä. Mielestäni olisi hyvä ainakin keskustella opiskelijoiden mahdollisuuksista saada jonkinlaista rahallista korvausta alueella tekemästään työstä, jos heidän roolinsa nähdään aidosti merkittävänä. Kenties tästä voisi olla apua ja helpotusta siihen, että opiskelijat usein joka tapauksessa tekevät töitä opiskeluidensa aikana. Koulun ulkopuoliset pätkä – ja vakituiset työsuhteet viivästyttävät useiden opiskelijoiden valmistumista.

Tutkimukseni mukaan opiskelijoiden hyötyminen osallistumisestaan (sisältää siis tutkimukseni esiin tulleet erilaiset projektit, kampanjat, työharjoittelut) ovat aidot työelämäkokemukset työtodistuksineen sekä mahdollisuudet yhdistää teoria ja käytäntö. Mielestäni nämä ovat ehdottoman tärkeitä opiskeluiden aikana ja samaa mieltä ovat olleet myös opiskelijat joiden lainauksia olen työhöni liittännyt. Tähän pyrkii myös uusi Porvoo Campus opetussuunnitelma, jossa oppiminen tapahtuu nimenomaan toiminnan kautta. Nykyään nähdään, että oppimisen kannalta on tärkeää, että opiskelija on aktiivinen toimija, joka syventää tietojaan käytännön tehtävien avulla.

Tutkimustuloksissani esille tuli myös ajatus opiskelijapoolista. Ajatus on pohtimisen arvoinen. Alueen toimijat hyötyisivät poolin kautta opiskelijatyövoiman lisäksi myös opiskelijoiden keskinäisestä verkostosta. Jos yksi opiskelija ei pääse tai ei ole kiinnostunut juuri kyseisistä työtehtävistä, saattaa hän tuntea opiskelijan tai opiskelijoita, joita työ kiinnostaa. Opiskelijapoolin kautta opiskelija saa oikeastaan kaikki edellä mainitut hyödyt, huomioiden kuitenkin sen, että näiden työtehtävien täytyy sisältyä opiskelijoiden kursseihin tai olla jollakin muulla tavalla kyöksissä opiskeluihin.

Yksi esiin nostettava tutkimustulos, jota haluan korostaa, on se, että toimijat näkevät opiskelijat tärkeänä ja uutta voimaa alueelle tuovana tekijänä. Opiskelijoiden ajatukset nähdään raikaina ja opiskelijoiden kyseenalaistava asenne nähdään positiivisena ja uusia toimintamalleja luovana. Mielestäni tämä tulos voi toimia myös opiskelijoiden motivaation lisääjänä ja kenties nämä ajatukset myös muokkaisivat opiskelijoiden omaa kuvaa positiivisemmaksi. Vastauksien positiivisuuden suhteen voidaan olla myös kriittisiä. Usein arki on nopeatempoista ja kaikilla toimijoilla on jo ennestään omat toimintatapansa. Näistä seikoista johtuen yhteistyön kehittäminen aidosti edistävään suuntaan voi olla käytännössä hyvin haasteellista. Eikä muutos tapahdu hetkessä. Positiivista on kuitenkin se, että haastateltavilla on aidosti halu tehdä ja luoda yhdessä uutta kehittyvälle Länsirannalle.

Tärkeimpänä opiskelijoiden osallistumisen mahdollistajana tutkimustuloksien perusteella on uusi Porvoo Campuksen opetussuunnitelma. Sen sisältöjen (esimerkiksi kurssitarjonta) ja käytännön toteutuksien kautta nähdään kuinka hyvin opiskelijat ja työelämä todella linkittyvät toisiinsa. Lisäksi opetussuunnitelman joustavuus ratkaisee kuinka hyvin Porvoo Campus ja sen opiskelijat pystyvät vastaamaan muuttuviin kentän tarpeisiin. Tulevaisuudessa nähdään tärkeänä, että Porvoo Campuksen ja Taidetehtaan alueelle saadaan yhteisten päämäärien, toimintatapojen ja sitoutumisen kautta luotua hyvä, korkeatasoisen alueen maine.

Lopuksi haluan tuoda esille, että haastattelujen kautta keräämäni aineisto toi esille myös paljon sellaisia seikkoja, jotka liittyvät toimijoihin itseensä sekä heidän toimintatapoihinsa. Opiskelijoiden osallistuminen alueen toimintaan ei ole siis haasteellista vain ammattikorkeakoululle ja opiskelijoille. Myös alueen toimijoiden on tunnistettava toiminnassaan ne piirteet, joita kehittämällä he voivat paremmin mahdollistaa opiskelijoiden aktiivisen osallistumisen alueen toimintaan.

Jatkotutkimusaiheita

Tähän olen listannut niitä jatkotutkimusaiheita, joita on tutkimukseni tekoaikana noussut esille. Osa on haastattelemini tahojen puolelta tulleita ajatuksia, osa on tullut esille tutkimukseni rajauksia tehdessäni.

- Toiminnallinen opinnäytetyö: Laatia sekä järjestää Porvoo Campukselle kehitys- ja ideointipäivä. Päivään osallistuisi Länsirannan alueen toimijoita ja ideana olisi saada elävä, inspiroiva ja nimenomaan uutta luova päivä niin, että sen tuloksen toimisivat koko alueen toiminnan hyväksi. Tapahtuman voisi järjestää eri opiskelijaryhmät, esimerkiksi kaksi kertaa vuodessa.
- Opinnäytetyö, jossa mielenkiinnon kohteena olisivat Länsirannan alueella toimivat kaikki yrittäjät ja heidän mielipiteensä opiskelijoiden osallistumismahdollisuuksista. Tutkimuksen voisi tehdä esimerkiksi kvantitatiivista tutkimusmenetelmää käyttäen.
- Opinnäytetyö, joka fokusoituisi kansainvälisten opiskelijoiden tilanteen kartoittamiseen. Esimerkiksi millä tavalla he ovat mukana alueen toiminnassa? Mitä he odottavat osallistumiselta? Ovatko he samantarvoisessa asemassa muihin opiskelijoihin nähden?
- Opinnäytetyö, jossa tutkitaan miten saamani tutkimustulokset ovat Porvoo Campuksen toiminnassa onnistuneet. Näkyvätkö saamani tulokset alueen toiminnassa ja ovatko opiskelijat todella tärkeä osa Länsirantaa ja sen kehitystä.
- Opinnäytetyön aiheena: miten taiteilijoita ja taidetta voitaisiin hyödyntää opinnoissa ja oppimisessa (esimerkiksi luovuuskurssit) Porvoo Campuksella?

Loppusanat

Opinnäytetyöni valmistumisen jälkeen etenevät Taidetehtaan ja Porvoo Campuksen vaiheet. Maaliskuussa 2010 uutisoitiin, että Taidetehtaan alueelle suunnitellut purku- ja rakennustyöt pyritään samaan käyntiin mahdollisimman pian. Lopullisten sopimusten allekirjoittaminen on viivästynyt kuukausia useiden valitusten takia. Rakennusvaiheet on jaettu kolmeen vaiheeseen joissa kaupunki luovuttaa sopimusten mukaisesti asteittain alueita kehittäjäryhmälle. Ensimmäisessä vaiheessa luovutetaan Taidetehtaan, mediakeskuksen, liikekorttelien ja asuinkortteleihin suunnitellut alueet. Rakentaminen alkaa välittömästi kun siihen on mahdollisuus. Toisessa vaiheessa luovutuksen kohteena on alue asuinkorttelille jonka on suunniteltu tapahtuvan viimeistään vuoden 2013 lopussa. Viimeisessä vaiheessa luovutetaan hotellitontti viimeistään vuoden 2014 lopussa. (Hämäläinen 2010, 10.)

Ensimmäisenä Länsirannan suurista hankkeista valmistuu Porvoo Campuksen rakennus. Avajaiset pidetään syksyllä 2010, jolloin rakennukseen siirtyy HAAGA-HELIAN lisäksi Laurea ammattikorkeakoulu sekä kehitysyhtiö Posintra Oy. (Yrityskuvalehti 2010.) Porvoo Campuksen uusi opetussuunnitelmatyö jatkuu vielä opinnäytetyöni valmistumisen jälkeen.

Lähteet

Alasuutari, P. 1999. Laadullinen tutkimus. 3.uudistettu painos. Osuuskunta Vastapaino. Tampere.

Ammattikorkeakoulujen rehtorinneuvosto 2007. Ammattikorkeakoulut Bolognan tiellä. Ammattikorkeakoulujen osallistuminen eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen -projektin loppuraportti. Edita, Helsinki. Luettavissa:
<http://www.pkamk.fi/ects/materiaali/Ammattikorkeakoulut%20Bolognan%20tiell%E4%2012007.pdf> Luettu: 7.2.2010.

Enroth-Niemi, L-M. 2008. Porvoo Campus kohtaamispaikaksi. Teoksessa: Töytäri-Nyrhinen, A.(toim.) Tanssii ammattikorkeakoulujen kanssa. 21–23. HAAGA-HELIA:n julkaisuja 3/2008. Edita. Helsinki.

Fagerudd, N. 2008. Kohti yhteisöllistä Porvoo Campusta. Näkemyksiä oppimisesta ja oppimisen edistämisestä.HAAGA-HELIA.

HAAGA-HELIA. 2009. Mikä on HAAGA-HELIA? Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/opinto-opas-2009-2010/yleista-haaga-heliasta/mika-haaga-helia>. Luettu:9.9.2009.

Hakkarainen, K., Lonka, K., & Lipponen, L. 1999. Tutkiva oppiminen. Älykkään toiminnan rajat ja niiden ylittäminen. WSOY. Porvoo.

Hellström, M. 2008. Sata sanaa opetuksesta. Keskeisten käsitteiden kirja. PS-kustannus. Jyväskylä.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2001. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki University Press. Helsinki.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2008. Tutki ja kirjoita. Osin uudistettu painos. Tammi. Helsinki.

Hämäläinen, J. 2009. Taidetehtaan alueen asuntojen koemarkkinointi lykkäytyi valitusten takia. Uusimaa. Uusikoti 30.8.2009.2.

Hämäläinen, J. 2010. Taidetehtaan alueen rakentaminen alkamassa. Uusimaa. Talous 10.3.2010.10.

Itä-Uudenmaan liitto.2005. Itä-Uudenmaan maakuntasuunnitelma 2035. Luettavissa: http://liitto.ita-uusimaa.fi/files/Tiedostot/Maakuntasuunnitelma_2035_3.1.06.pdf. Luettu: 17.9.2009.

Itä-Uudenmaan liitto. 2006. Itä-Uudenmaan matkailustrategia 2007–2013. Toteuttamissuunnitelma 2007–2010. Luettavissa: http://matkailu.porvoo.fi/easydata/customers/porvooonmatkailu/files/pdf/Ita-Uudenmaan_matkailustrategia_2007_-_2013.pdf. Luettu: 17.9.2009.

Jaroma, A., Väättäimöinen, R., Tarhonen T., 2008. T&K-toiminnan ja opetuksen rajapinnoilla. – kysely ammattikorkeakoulun johdolle. Teoksessa: Kotila, H., Mutanen A., Kakkonen, M-L.(toim.) Opetuksen ja tutkimuksen kiasma. 36–52. Edita. Helsinki.

Kallioinen, O. 2008. Näkökulmia oppimiseen ja osaamisen kehittymiseen LbD toimintamallissa. Teoksessa: Kallioinen O. (toim.) Oppiminen Learning by Developing –toimintamallissa. 112- 130. Edita Prima. Helsinki. Luettavissa: <http://markkinointi.laurea.fi/julkaisut/a/a61.pdf> Luettu: 19.3.2010.

Kallioinen, O., Raij, K., & Rantanen T. 2008. Kehittämispohjainen oppiminen uuden osaamisen ja tiedon tuottajana sekä työelämän kehittäjänä. Teoksessa: Kotila, H., Mutanen A., Kakkonen, M-L.(toim.) Opetuksen ja tutkimuksen kiasma.246–262. 10. Edita. Helsinki.

Kaupunginhallitus. 2009. Asemakaava 438. Asemakaavan selostus. Luettavissa: <http://195.156.244.167/dynastia/kokous/20096536-11-2763.PDF> Luettu:28.7.2009.

Kaupunkisuunnitteluosasto. 2009.Länsirannan alueen kaavatyön tavoitteet ja aikataulu. Luettavissa: <http://195.156.244.167/dynastia/kokous/20097070-4-4885.PDF> Luettu: 26.2.2010.

Kehittämisjaosto.2009a. Asemakaava 438. Asemakaavan selostus. Luettavissa: <http://195.156.244.167/dynastia/kokous/20096740-5HTM> Luettu: 4.3.2010.

Kehittämisjaosto.2009b. Länsiranta, Taidetehtaan alue, kaupunginosa 22, korttelit 449,450,457, ja 458 sekä katualueet, asemakaavanmuutos. Luettavissa:

<http://195.156.244.167/dynastia/kokous/20096740-5.HTM> Luettu: 27.2.2010.

Kokko, R-L. 2006. Tulevaisuuden muistelu. Ennakointidialogit asiakkaiden kokemina. Stakes. Helsinki.

Koli, H. 2003. Oppimisprosessin ohjaus uusissa oppimisympäristöissä. Teoksessa Kotila, H. (toim.) Ammattikorkeakoulupedagogiikka. 153–169. Edita Prima Oy. Helsinki.

Kotila, H., Mutanen A., Kakkonen, M-L. 2008. T&K:n ja opetuksen integrointi ammattikorkeakoulun haasteena. Teoksessa Kotila, H., Mutanen A., Kakkonen, M-L.(toim.) Opetuksen ja tutkimuksen kiasma.10. Edita. Helsinki.

Kotila, H. 2003. Oppimiskäsitykset ammattikorkeakoulutuksessa. Teoksessa Kotila, H. (toim.) Ammattikorkeakoulupedagogiikka. 13–23. Edita Prima Oy. Helsinki.

Laurea. 2007. Pedagoginen strategia 2007. Luettavissa:

http://www.laurea.fi/internet/fi/03_tietoa_laureasta/01/03_Strategiat/peda_str_250607.pdf
Luettu: 19.3.2010.

Metsämuuronen, J. 2006. Laadullisen tutkimuksen perusteet.. Teoksessa Metsämuuronen, J. (toim.) Laadullisen tutkimuksen käsikirja.80–147. International Methelp Ky. Jyväskylä.

Mykkänen, M. 2009. Positiivisin mielin ja yhdessä kohti Campusta. Vartti. 16.9.2009. 4.

OPS Läroplan 2010 – materiaali. HAAGA-HELIA. Black Board.

Opetusministeriö. Ammattikorkeakoulutus ja sen kehittäminen. Luettavissa:

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi> Luettu: 7.2.2010.

Opetusministeriö.2010. Selvitys koulutus- ja osaamistarpeiden kehittymisestä sekä ennakkoinnin tilasta ja kehittämistarpeista 2010. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:3.

Luettavissa:

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2010/liitteet/tr03.pdf?lang=fi>
Luettu: 7.2.2010.

Phillips, D.C. & Soltis, J.F. 2004. Perspectives on Learning. Fourth edition. Thinking about education series. Teachers College Press. New York.

Porvoo Campus 2010b. Taustaa/Kehittämisehdotukset. Luettavissa:
<http://www.porvoocampus.fi/fi/taustaa--kehittaemisehdotukset>. Luettu: 17.8.2009.

Porvoo Campus 2010a. Porvoo Campuksen avajaiset 10.10.2010 klo 10. Luettavissa:
<http://www.porvoocampus.fi/fi/tiedotteet/18-porvoo-campuksen-avajaiset-10102010-klo-10>
Luettu: 9.9.2009.

Porvoon Taidetehdas. Taidetehdas ennen vanhaan. Luettavissa:
<http://taidetehdas.fi/fi/taidetehdas/ennen/> Luettu: 19.4.2009.

Puolimatka, T. 2003. Opetuksen teoria –konstruktivismista realismiin. Tammi. Helsinki.

Rauste-von Wright, M., von Wright, J. & Soini T. 2003. Oppiminen ja koulutus. 9., uudistettu painos. WSOY. Helsinki.

Rissanen, R. 2008. Tutkimus- ja kehitystyön ja opetuksen liitto. – Näkökulmia ammattikorkeakoulun perustehtävistä. Teoksessa Kotila, H., Mutanen A., Kakkonen, M-L.(toim.) Opetuksen ja tutkimuksen kiasma. 11–22. Edita. Helsinki.

Ruusuvuori, J. & Tiittula, L. 2005. (toim.) Haastattelu. Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. 97. Vastapaino. Tampere.

Tynjälä, P. 2002. Oppiminen tiedon rakentamisena. Konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteita. Tammi. Helsinki.

TYT. 2005. Mitä on oppiminen? Luettavissa:
<http://www.uta.fi/tyt/verkkotutor/oppimin.htm>. Luettu: 10.9.2009.

Varmola, T. 2008. Askel askeleelta: Ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistoiminnan rooli tietointensiivisessä kansantaloudessa. Teoksessa Kotila, H., Mutanen A., Kakkonen, M-L.(toim.) Opetuksen ja tutkimuksen kiasma. 23–35. Edita. Helsinki.

Vesterinen, P. 2003. Projektiopiskelu ja – oppiminen ammattikorkeakoulussa. Teoksessa Kotila, H. (toim.) Ammattikorkeakoulupedagogiikka. 79–94. Edita Prima Oy. Helsinki.

Vilpponen, S. 2008. Haaga-Heliassa odotetaan jo uutta kampusta. Uusimaa 2008. Luettavissa: <http://www.uusimaa.fi/Uutiset/Arkisto/2008/08/26/Haaga-Heliassa-odotetaan-jo-uutta-kampusta> Luettu: 2.4.2010.

Yrityskuvalehti. Koulutus. Ammattikorkeakoulu Porvoo Campus 2010. Luettavissa: <http://www.yrityskuvalehti.com/ykl/koulutus/ammattikorkeakoulu/porvoon-kampus/> Luettu: 2.4.2010.

Liitteet

Haastattelukysymykset, tutkijan versio

Liite 1

HAASTATTELUKYSYMYKSET

→ MENETELMÄNÄ TULEVAISUUDEN MUISTELU

Eletään vuoden 2015 kevättä, huhtikuun alkua. Taidetehtas ja Campus ovat molemmat toiminnassa loistavasti ja yhteistyö on mennyt oikein hyvin.

ALOITUS

- **Mitä näet, kuulet, haistat?**
- **Mistä seikoista olet iloinen?**
- **Mikä on sinulle tärkeää tässä tilanteessa?**
- **Olet tyytyväinen asioihin. Mistä asioista on tullut kiitosta?**

A = MISSÄ OLLAAN?

- **Mitä teette opiskelijoiden kanssa yhdessä?**
 - o **Mikä siinä sinua ilahduttaa?**
 - Täsmennystä/jatkokysymys: Mitkä ovat keskeiset painopisteet?
- **Opiskelijat ovat osoittautuneet tärkeiksi. Minkälaisia voimavaroja on tullut esille?**
 - Täsmennys/jatkokysymys: Missä asioissa voimavarat tulevat esille? Keiden kanssa?
- **Miten alueen matkailuyritysten ja opiskelijoiden yhteinen toiminta on rakentunut?**
 - o **Mitä hyvää tässä näet?**
 - o **Mitä kehitettävää?**

B= MITEN TÄHÄN PÄÄSTIIN?

- **Mitä tehtiin että tilanne on näin hyvä yhdessä opiskelijoiden kanssa?**
- **Mitkä haasteet on ylitetty? Miten ne ylitettiin?**
- **Mitä onnistumisia koettiin?**
- **Löytyykö yhteiseltä matkalta selkeitä käännekohtia tai kriittisiä kohtia? (esim. pulmatilanteita tai oivalluksia)**

LOPPUKYSYMYKSET

- **Mistä tässä (kokonaisuutta ajatellen) olet ylpeä?**
- **Haluaisitko lisätä jotain ajatuksia?**

Tarkentavia ja lisäkysymyksiä tilanteen mukaan:

- *Missä tilanteessa?*
- *Mistä huomasit?*
- *Mikä erityisesti sai sen aikaan?*

Eletään vuoden 2015 kevättä, huhtikuun alkua.

Taidetehtas ja Campus ovat molemmat toiminnassa loistavasti ja yhteistyö on mennyt oikein hyvin.

- Mitä näet, kuulet, haistat?
- Mistä seikoista olet iloinen?
- Mikä on sinulle tärkeää tässä tilanteessa?
- Olet tyytyväinen asioihin. Mistä asioista on tullut kiitosta?

- Mitä teette opiskelijoiden kanssa yhdessä?
- Mikä siinä sinua ilahduttaa?

- Opiskelijat ovat osoittautuneet tärkeiksi. Minkälaisia voimavaroja on tullut esille?

- Miten alueen matkailuyritysten ja opiskelijoiden yhteinen toiminta on rakentunut?
- Mitä hyvää tässä näet?
- Mitä kehitettävää?

- Mitä tehtiin että tilanne on näin hyvä yhdessä opiskelijoiden kanssa?
- Mitkä haasteet on ylitetty? Miten ne ylitettiin?
- Mitä onnistumisia koettiin?
- Löytyykö yhteiseltä matkalta selkeitä käännekohtia tai kriittisiä kohtia? (esim. pulmatilanteita tai oivalluksia)

- Mistä tässä (kokonaisuutta ajatellen) olet ylpeä?

